

**Računanje du lanaca u tehnici  
testiranja zasnovanoj na toku  
podataka**

# Predstavljanje programa međukodom

- Međukod je interna forma programa za potrebe analiziranja i generisanja mašinskog koda
- Može uzeti različite forme
- Mi ćemo razmatrati formu u vidu apstraktnog asemblerskog koda
  - Složeni izrazi se dekomponuju na troadresne naredbe ( dst := src1 OP src2)
  - Naredbe za kontrolu toka (while, case) na uslovni goto
  - Poziv procedure: priprema parametara (na stek), call, na kraju return
  - itd

# Primer

- Programskom fragmentu:

```
prod = 0;
```

```
i = 1;
```

```
do {
```

```
    prod = prod + a[i] * b[i];
```

```
    i = i + 1;
```

```
} while ( i <= 20 );
```

# Primer

- Odgovara sledeći međukod:

1.  $\text{prod} = 0$

2.  $i = 1$

3.  $t1 = 4 * i$

4.  $t2 = a[t1]$

5.  $t3 = 4 * i$

6.  $t4 = b[t3]$

7.  $t5 = t2 * t4$

8.  $t6 = \text{prod} + t5$

9.  $\text{prod} = t6$

10.  $t7 = i + 1$

11.  $i = t7$

12. if  $i \leq 20$  goto 3

# **Dekompozicija programa na osnovne blokove**

- **Osnovni blok** je skup iskaza međukoda koji se izvršavaju u sekvenci (bez grananja) izuzev krajnjeg iskaza u bloku koji može biti uslovni ili bezuslovni skok.

# **Dekompozicija programa na osnovne blokove**

- Dekompozicija programa na osnovne blokove:
  - Odrediti vođe (prve iskaze) osnovnih blokova: prvi iskaz u programu, iskazi koji predstavljaju odredišta uslovnih ili bezuslovnih skokova i iskazi koji neposredno slede bezuslovne ili uslovne skokove.
  - Svakom vođi pridružiti iskaze koji ga slede do prvog sledećeg vođe (isključujući taj iskaz) ili do kraja programa.

# Primer dekompozicije na osnovne blokove

```
1. prod = 0  
2. i = 1
```

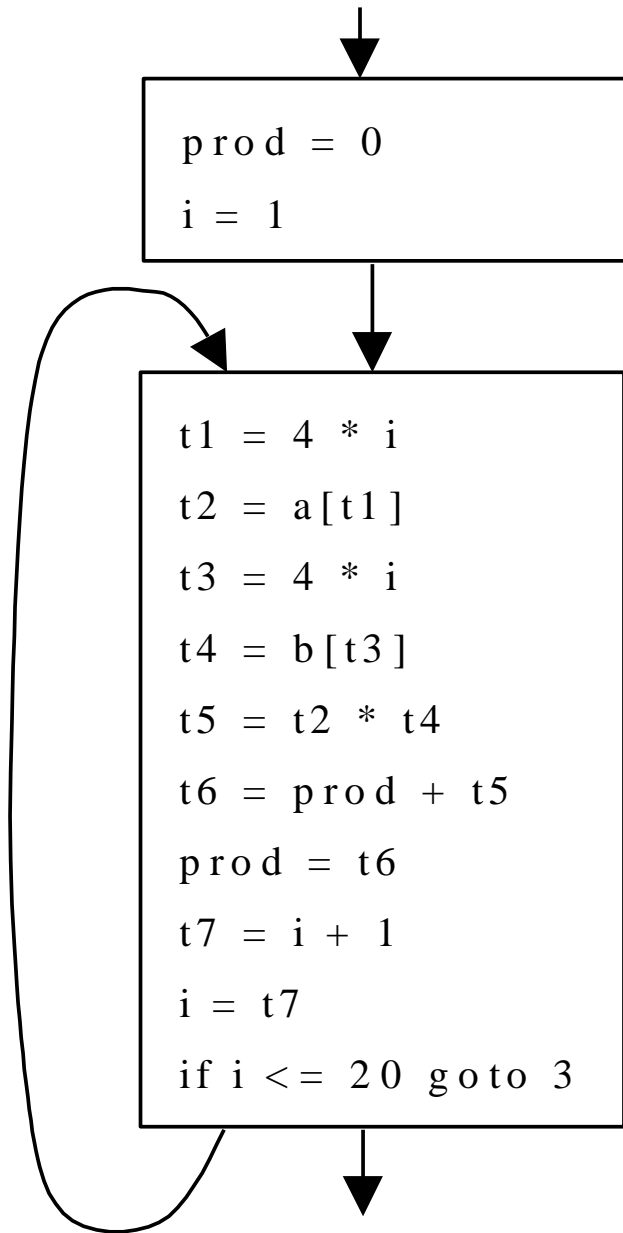
```
3. t1 = 4 * i  
4. t2 = a[t1]  
5. t3 = 4 * i  
6. t4 = b[t3]  
7. t5 = t2 * t4  
8. t6 = prod + t5  
9. prod = t6  
10. t7 = i + 1  
11. i = t7  
12. if i <= 20 goto 3
```

# Graf toka kontrole na nivou osnovnih blokova

- U **grafu toka kontrole**, osnovni blokovi predstavljaju čvorove grafa.
- Od bloka B1 postoji orijetisana grana ka bloku B2, ako B2 neposredno sledi B1 u nekoj izvršnoj sekvenci, odnosno ako:
  - postoji uslovan ili bezuslovan skok od poslednjeg iskaza B1 ka vodi B2, ili
  - B2 neposredno sledi B1 u međukodu, a B1 nema na kraju bezuslovni skok.



# Primer

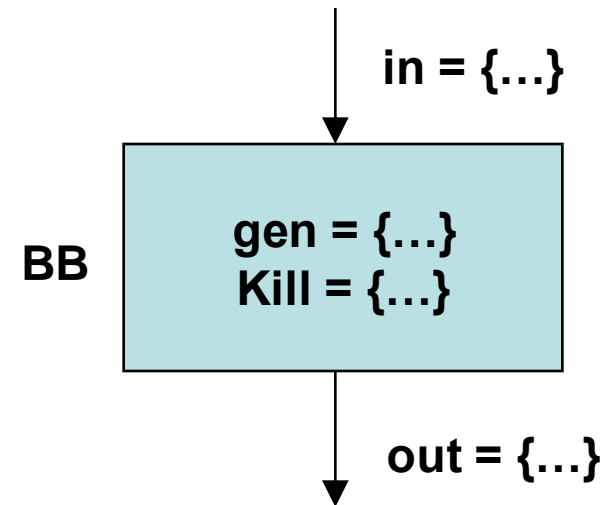


# Globalna iterativna analiza toka podataka

- Globalna:
  - Sprovodi se nad grafom toka kontrole
  - Cilj = sakupiti informacije na ulasku i izlasku iz osnovnih blokova
- Iterativna:
  - Konstruišu se jednačine koje opisuju tok podataka kroz svaki osnovni blok
    - Rešavaju se u iteracijama, postepenim konvergiranjem ka krajnjem rešenju

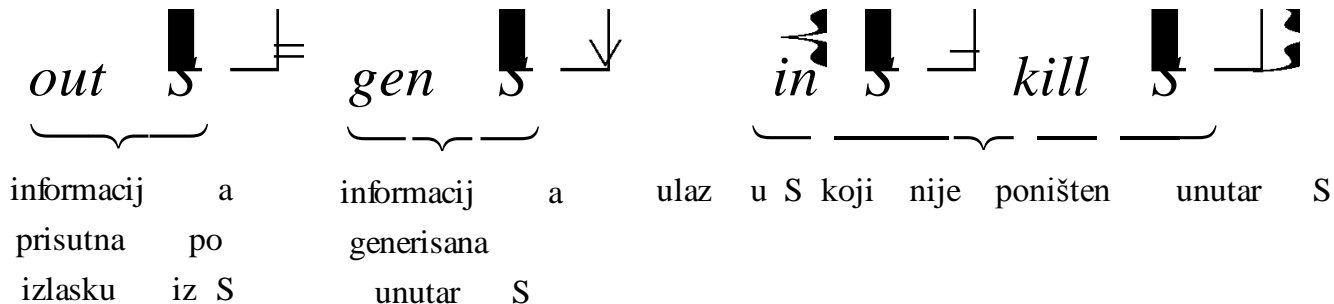
# Globalna iterativna analiza toka podataka

- Komponente jednačina toka podataka
  - Skupovi koji sadrže informacije koje se skupljaju
    - Skup **in**: sadrži informacije koje ulaze u blok iz prethodnika u grafu
    - Skup **gen**: informacije koje se stvaraju tj. sakupljaju unutar BB
    - Skup **kill**: informacije koje, na osnovu naredbi unutar BB, utiču na tok informacija kroz BB sa ulaza na izlaz (blokiraju neke)
    - Skup **out** set: informacije na izlazu iz BB



# Globalna iterativna analiza toka podataka

- Jednačine nad opisanim skupovima
  - **Jednačina prenosa** opisuje kako se informacija menja dok prolazi kroz osnovni blok:



- **Jednačine susretanja** opisuju kombinovanje informacija pri spajanju različitih putanja:

$$in[S] = \bigcup_{P \text{ je prethodnik od } S} out[P]$$

# Globalna iterativna analiza toka podataka

- Algoritam
  - Koristi se iterativni algoritam nepokretne tačke.
  - Zavisno od vrste problema koji se rešava, svaki osnovni blok se obrađuje unapred (od ulaza ka izlazu) ili unazad.
    - Redosled posećivanja osnovnih blokova u grafu nije važan sa stanovišta korektnosti algoritma, jedino iz razloga efikasnosti.

```
Initialize gen and kill sets
Initialize in or out sets (depending on "direction")
while there are no changes in in and out sets {
    for each BB {
        evaluate meet equation to obtain new in[BB]
        evaluate transfer equation to obtain new out[BB]
    }
}
```

# Podsećanje - život promenljive

- Za promenljivu  $X$  kaže se da je **živa** u iskazu  $S1$ , akko
  - $X$  je definisana u nekom iskazu  $S$  i
  - postoji putanja od  $S$  do  $S1$  koja ne sadrži novu dodelu promenljivoj  $X$ .

# Lanac Dodele-upotrebe (DU lanac)

- Označava se sa  $[X, S, S1]$ , gde su
  - $S$  i  $S1$  iskazi, a  $X$  promenljiva tako da važi
  - $X$ -u se dodeljuje vrednost u iskazu  $S$  i
  - Upotrebljava se vrednost  $X$  u iskazu  $S1$
  - $X$  ima dodelu u iskazu  $S$  koja je živa u iskazu  $S1$ .

# Računanje DU lanaca globalnom iterativnom analizom toka podataka

- Za osnovni blok S:
- **in** skup: inicijalno prazan; na kraju sadrži definicije promenljivih koje nisu redefinisane na ulasku u S
- **out** skup: inicijalno prazan; na kraju sadrži definicije promenljivih koje nisu redefinisane na izlasku iz S



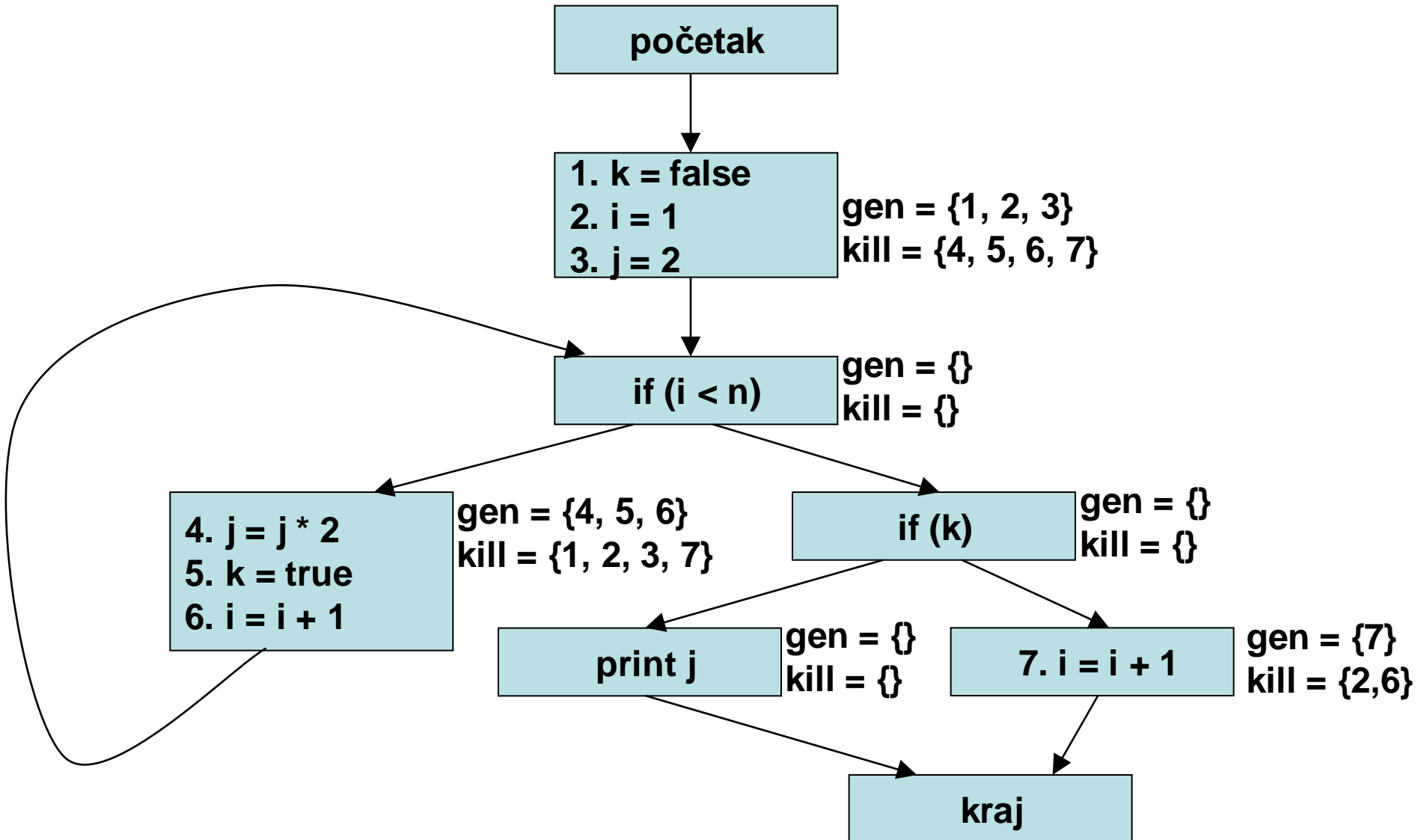
# Računanje DU lanaca globalnom iterativnom analizom toka podataka

- Za osnovni blok S:
- **gen** = { bi | bi je definicija u S }
- **kill** = { bi | ako je bi dodela promenljivoj x a u S postoji druga dodela vrednost x-u }

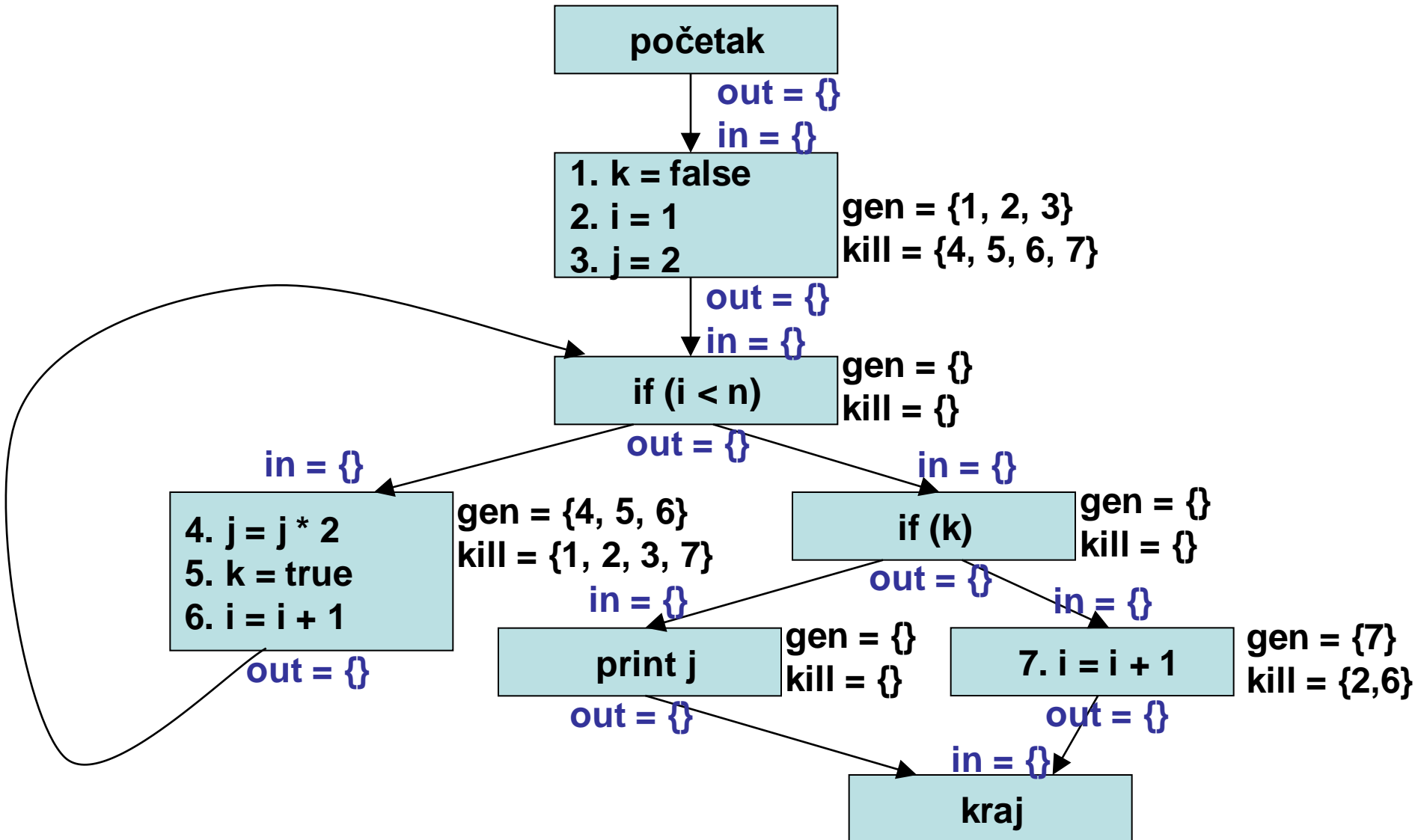
$$out_S \sqsubseteq gen_S \cup in_S \sqsubseteq kill_S$$

$$in[S] = \bigcup_{P \text{ predecesor of } S} out[P]$$

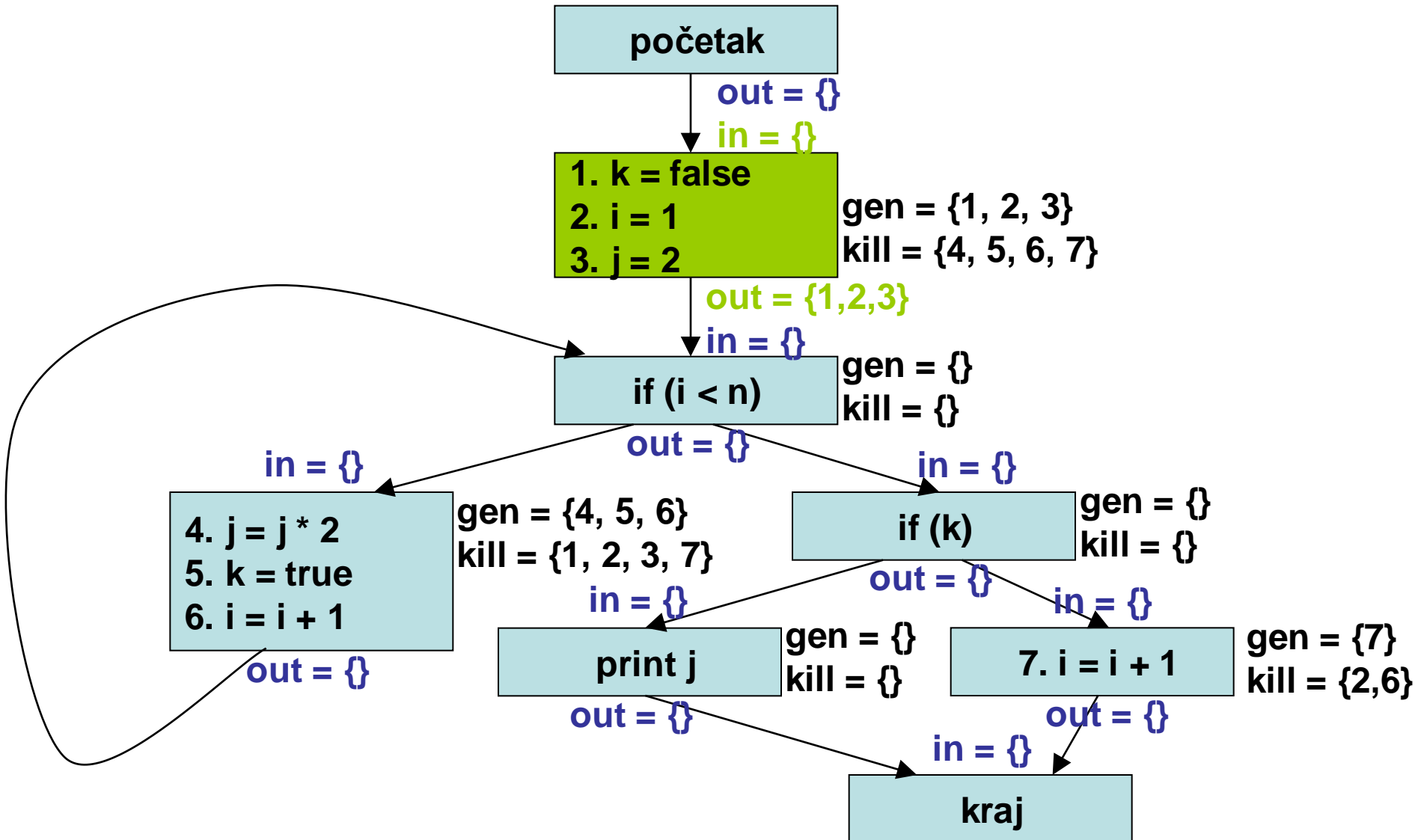
# Primer



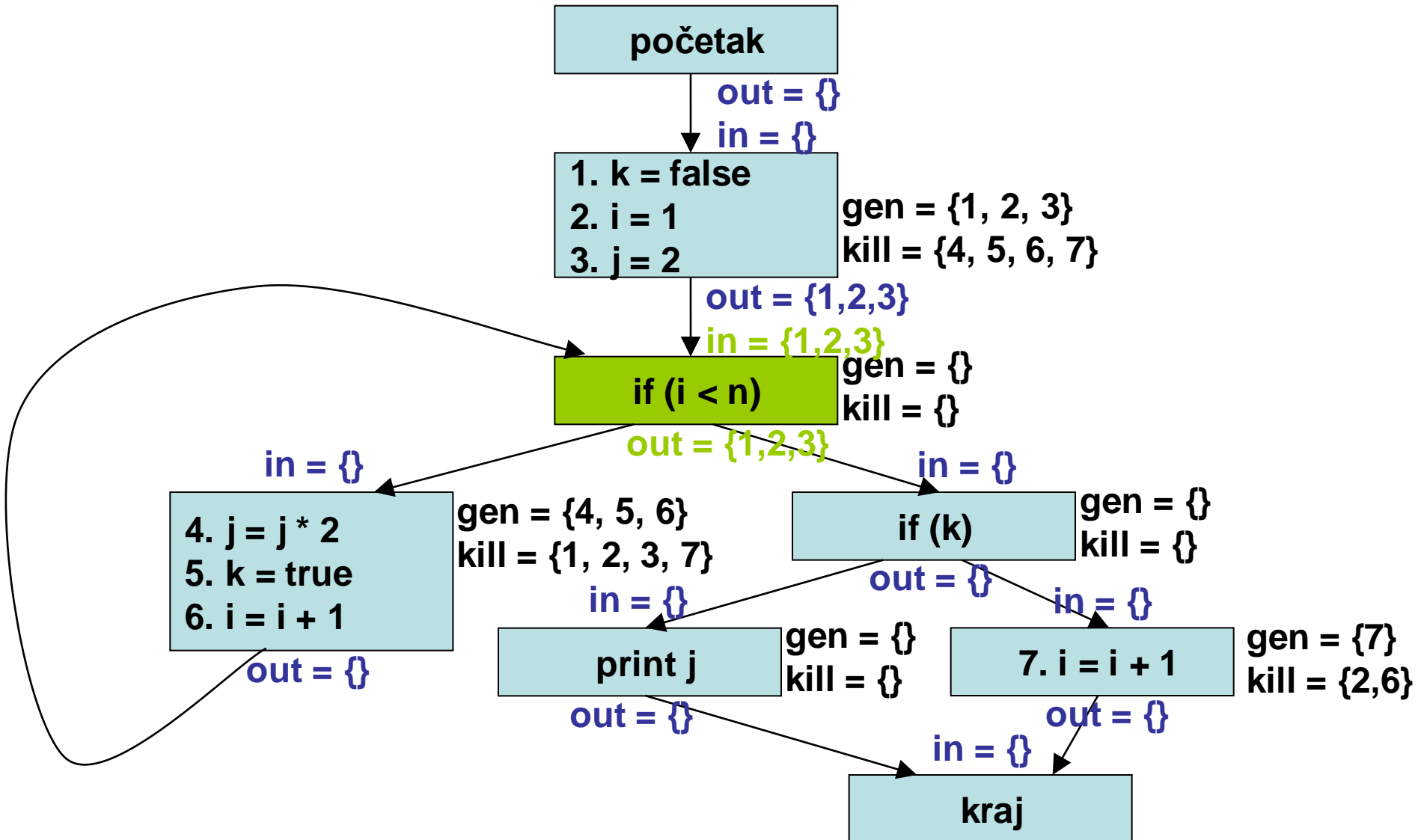
# Primer



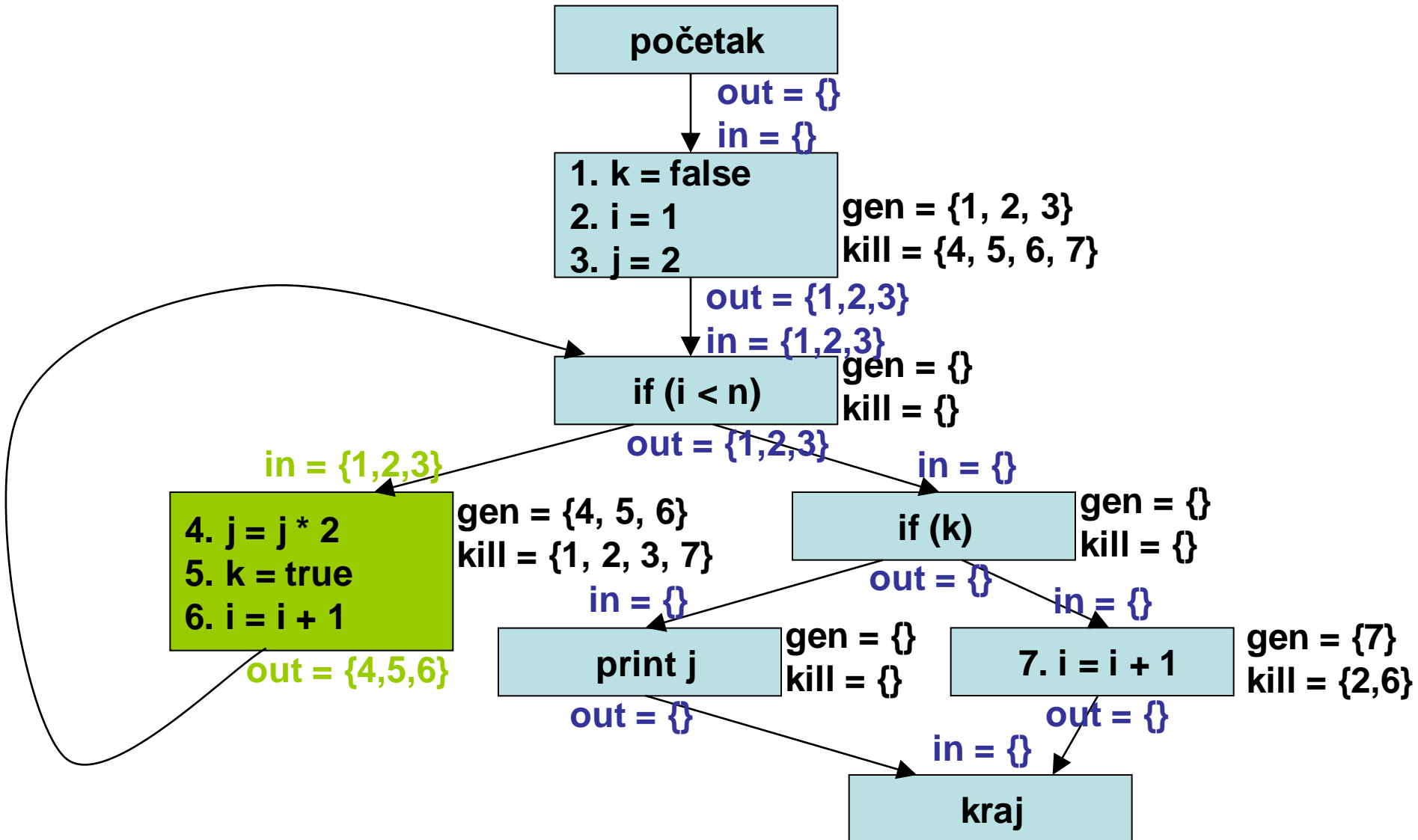
# Primer



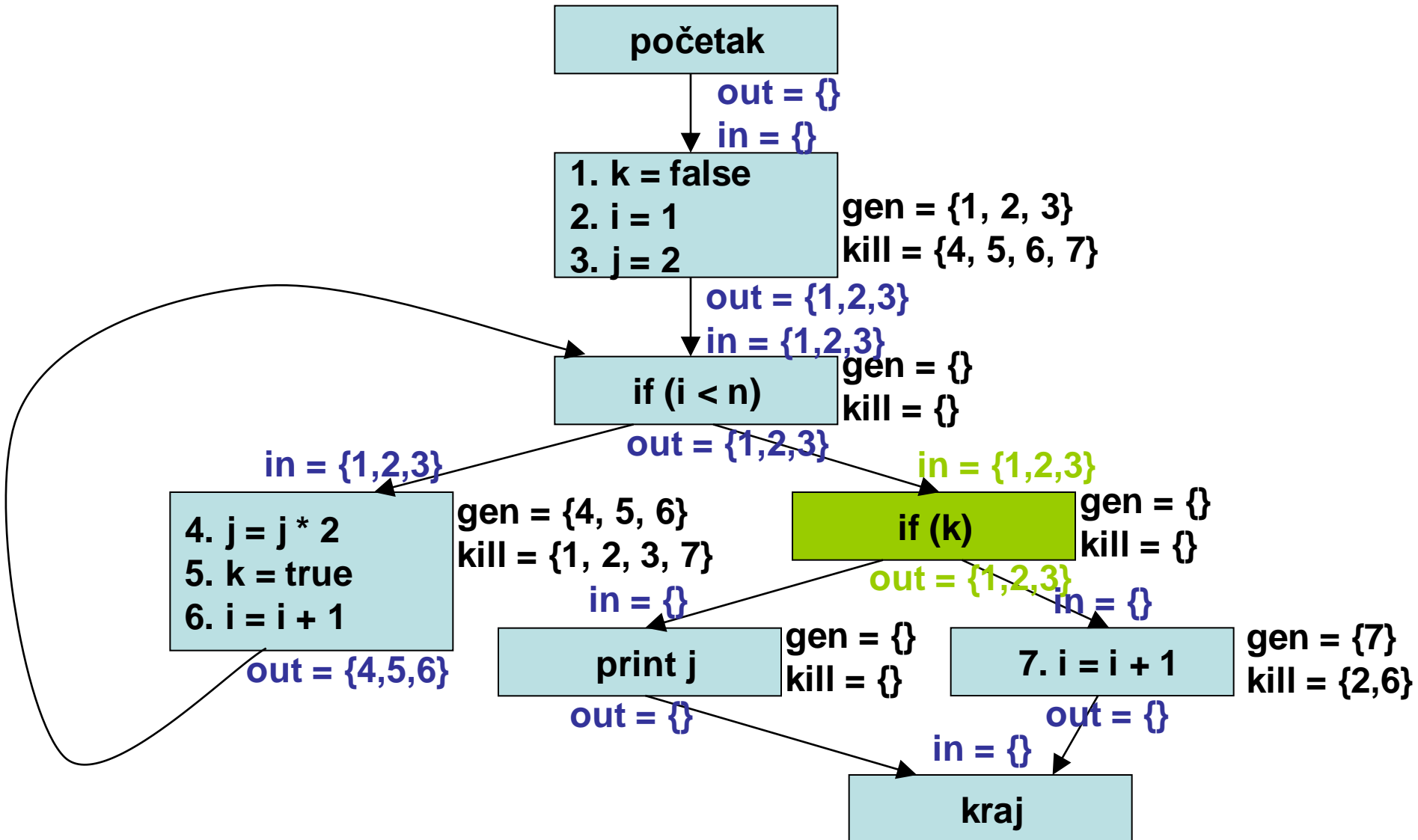
# Primer



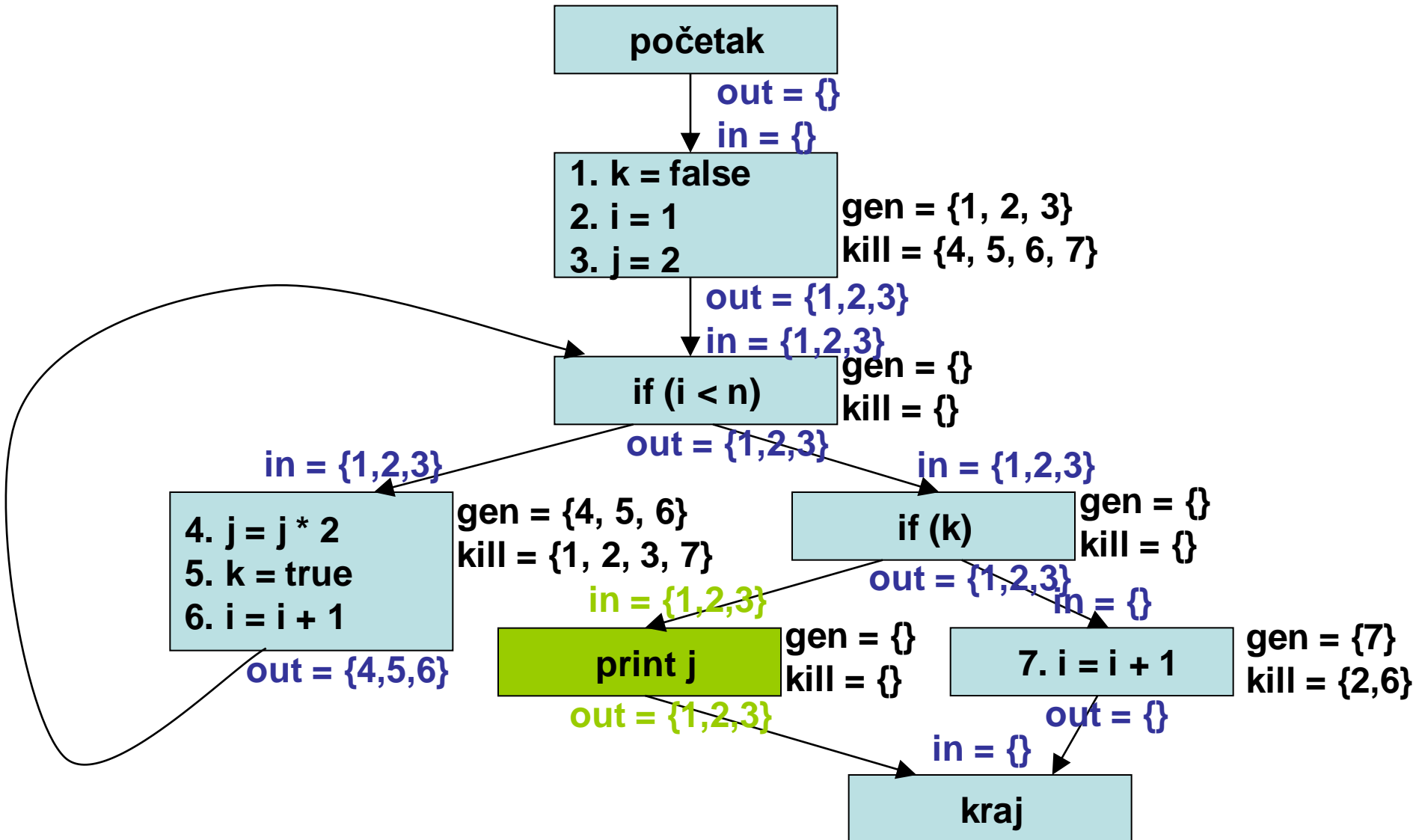
# Primer



# Primer

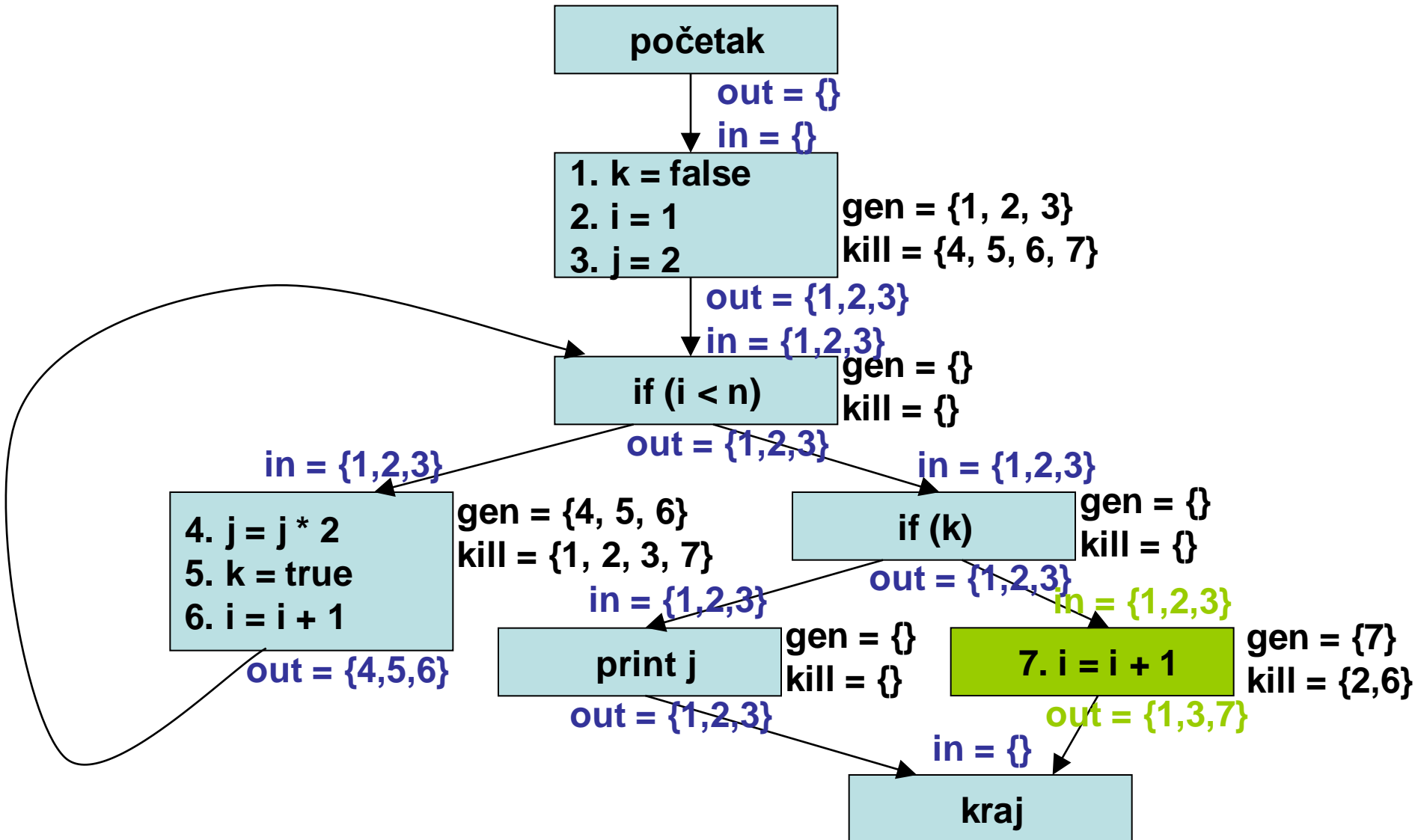


# Primer

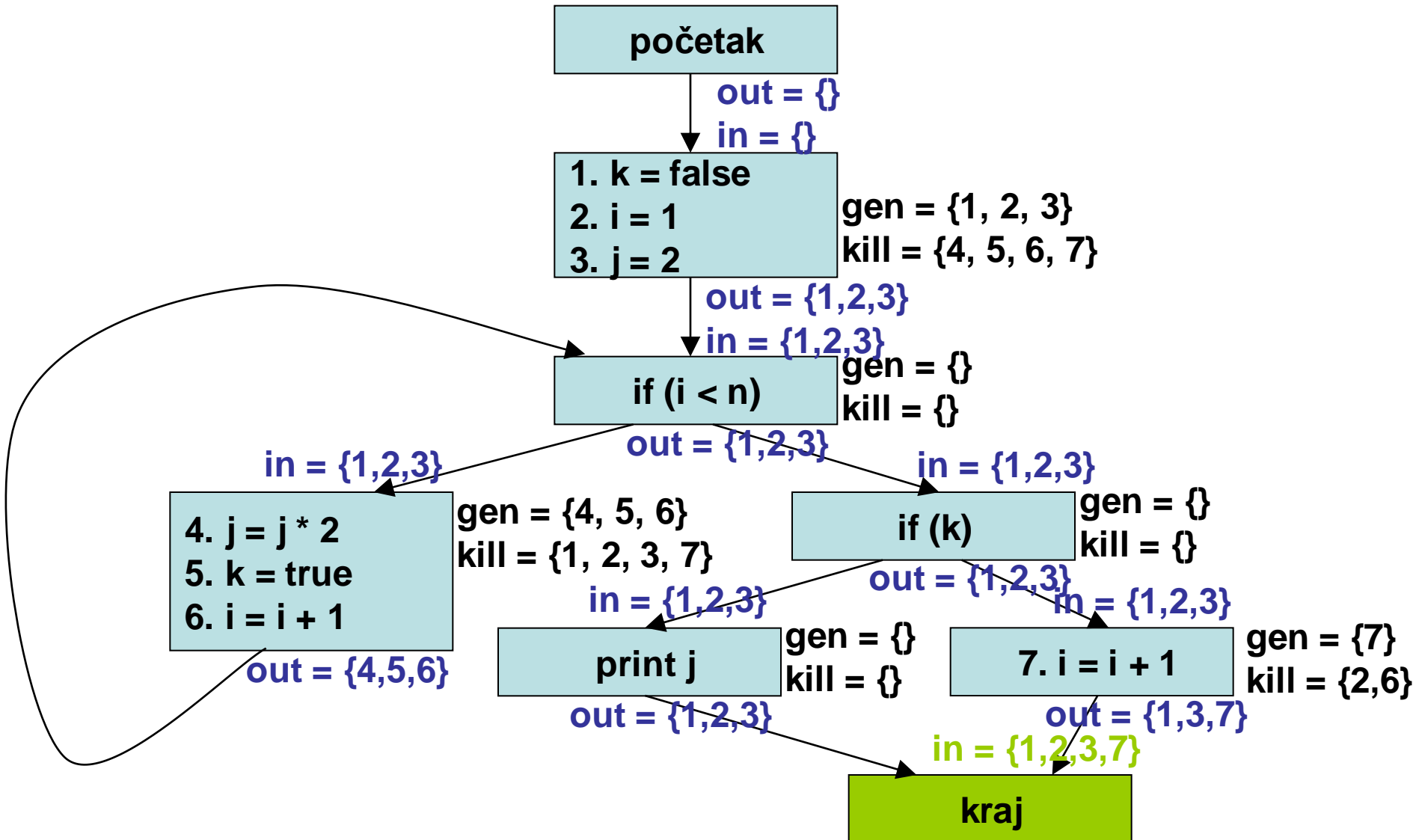




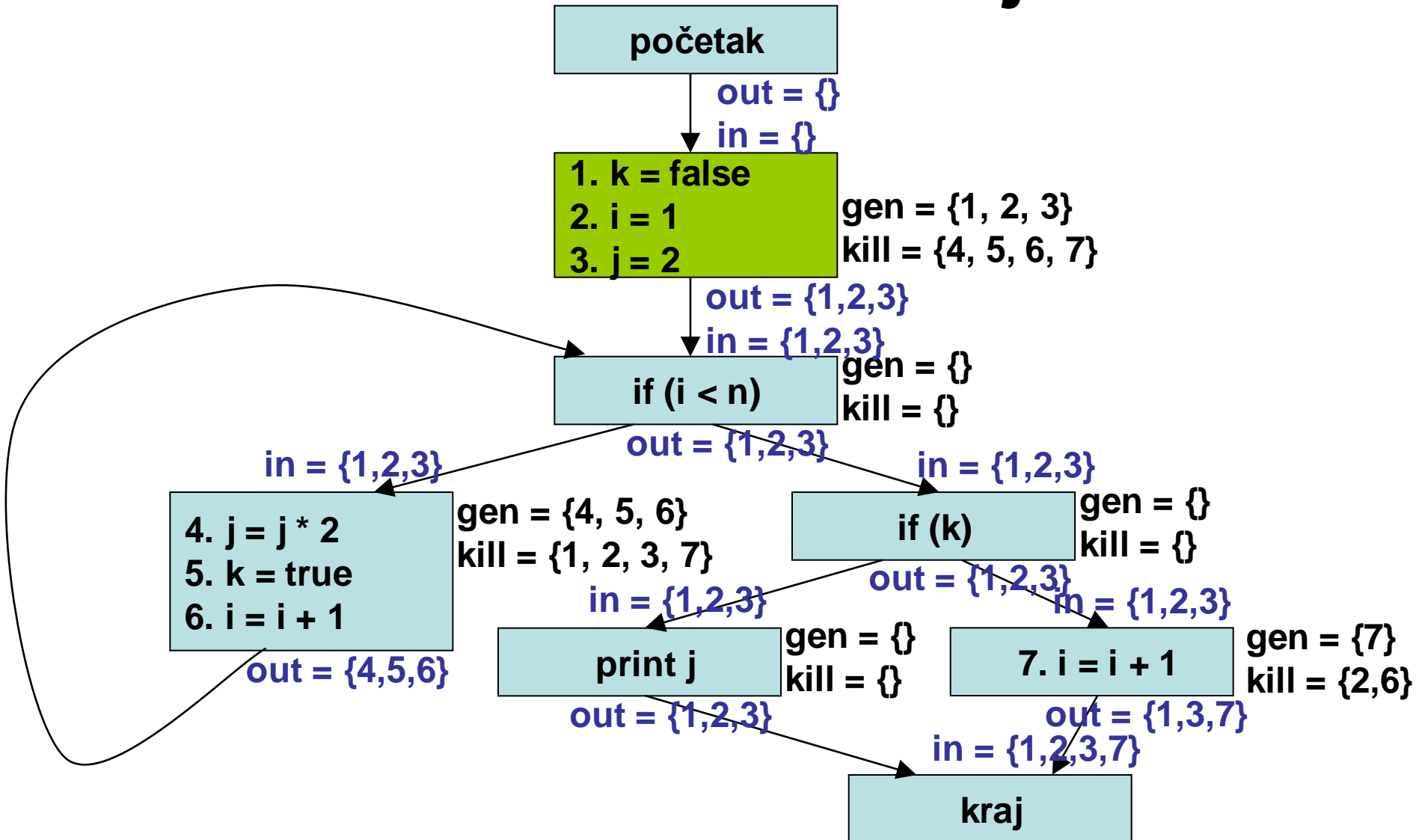
# Primer



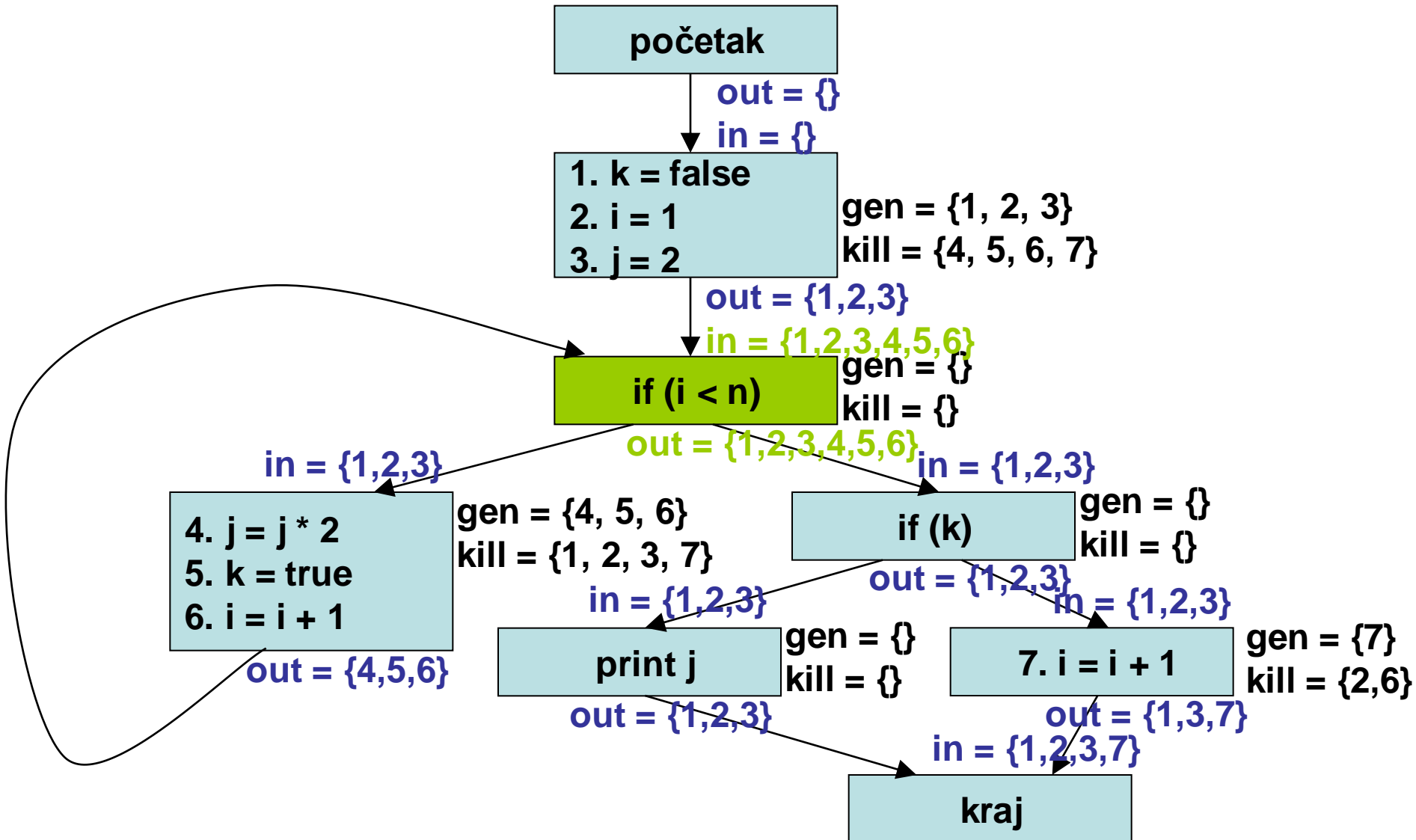
# Primer



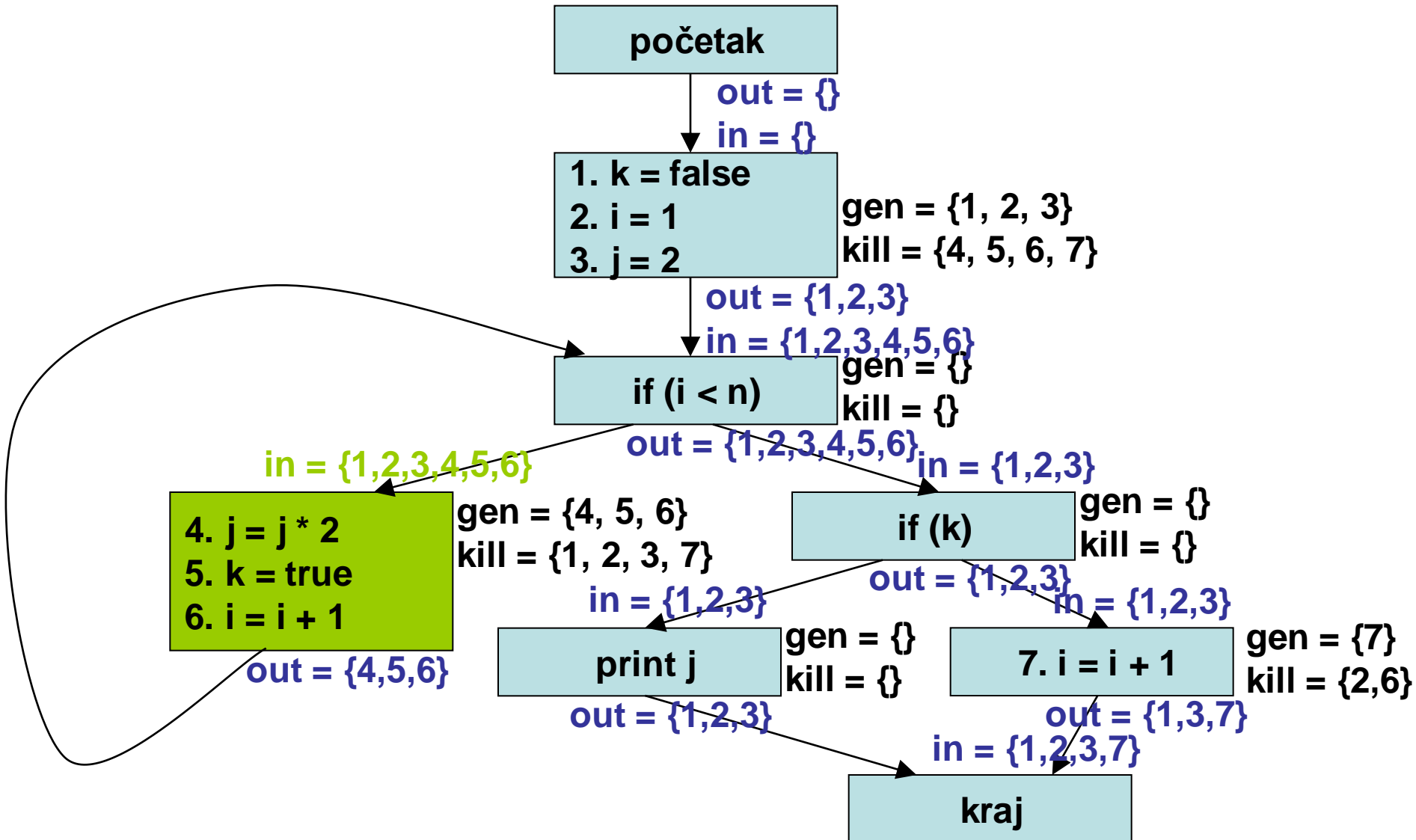
# Primer – 2. iteracija



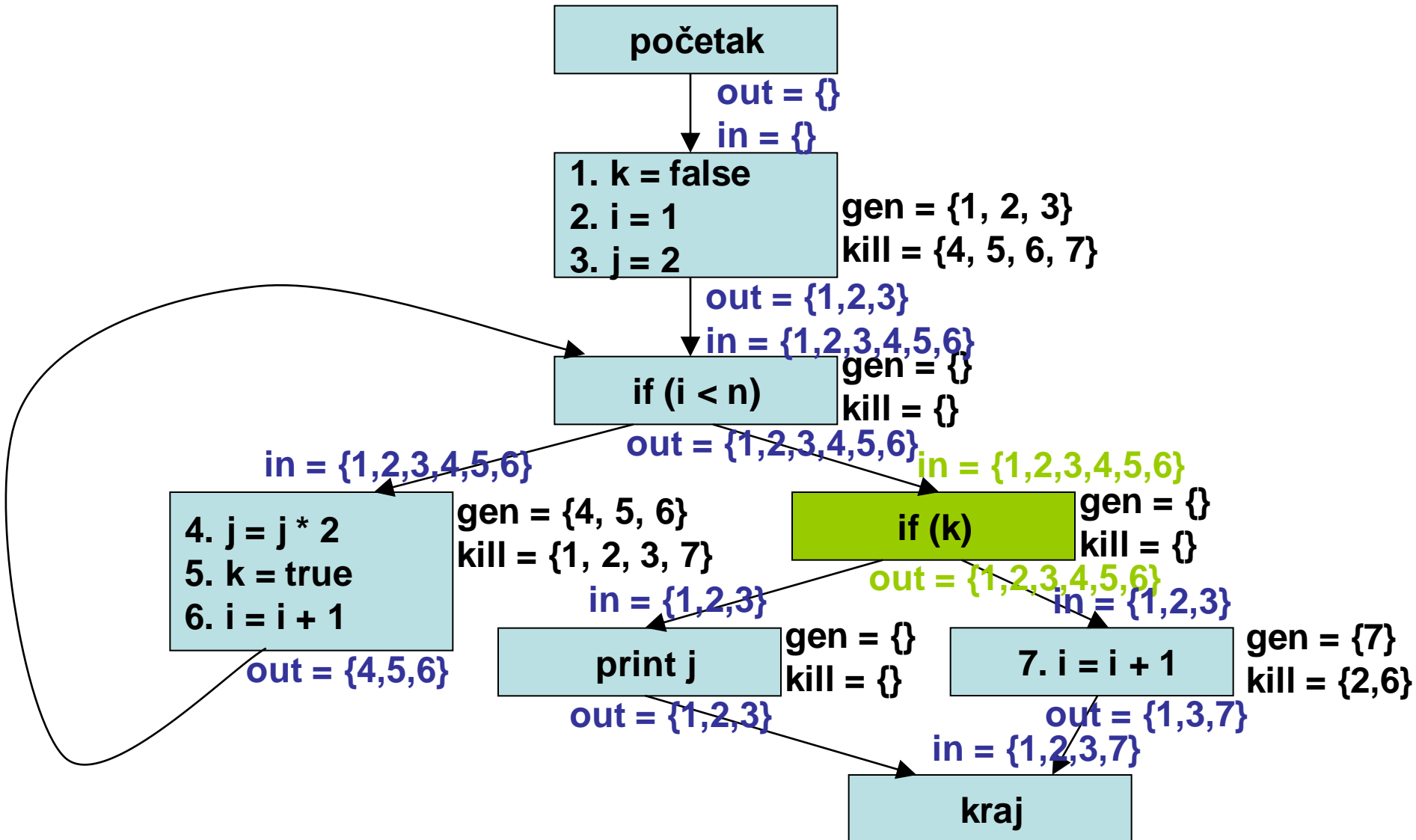
# Primer



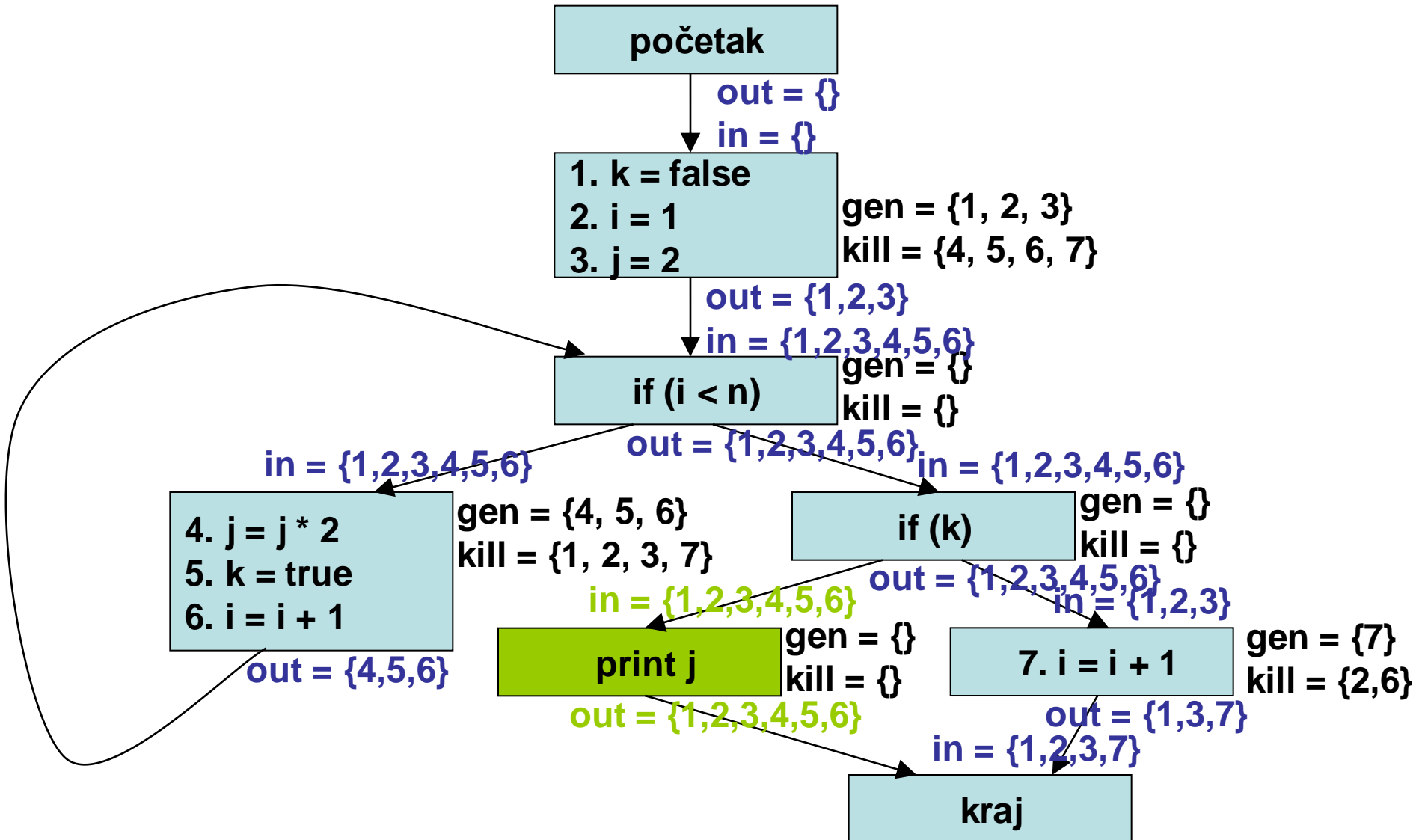
# Primer



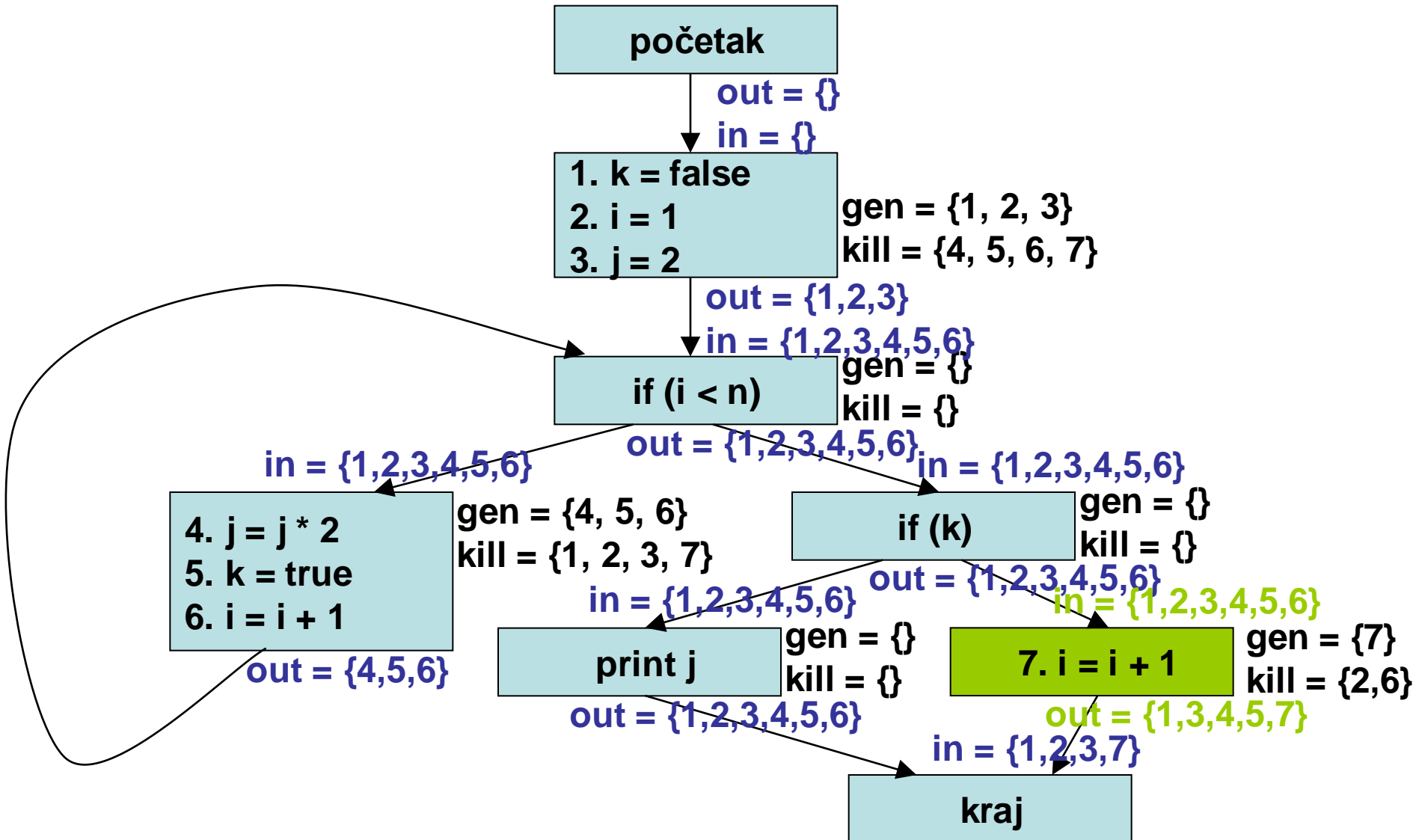
# Primer



# Primer

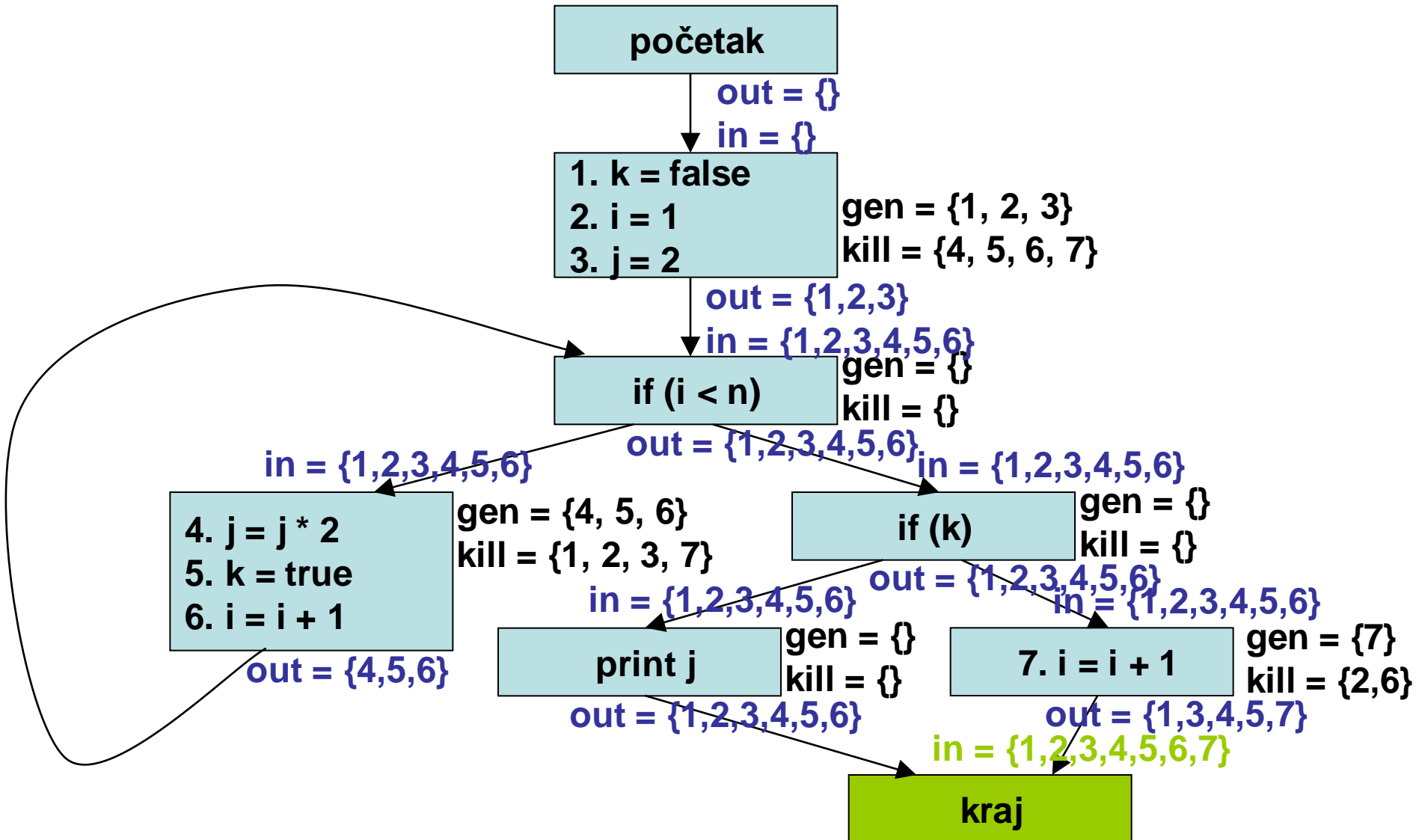


# Primer

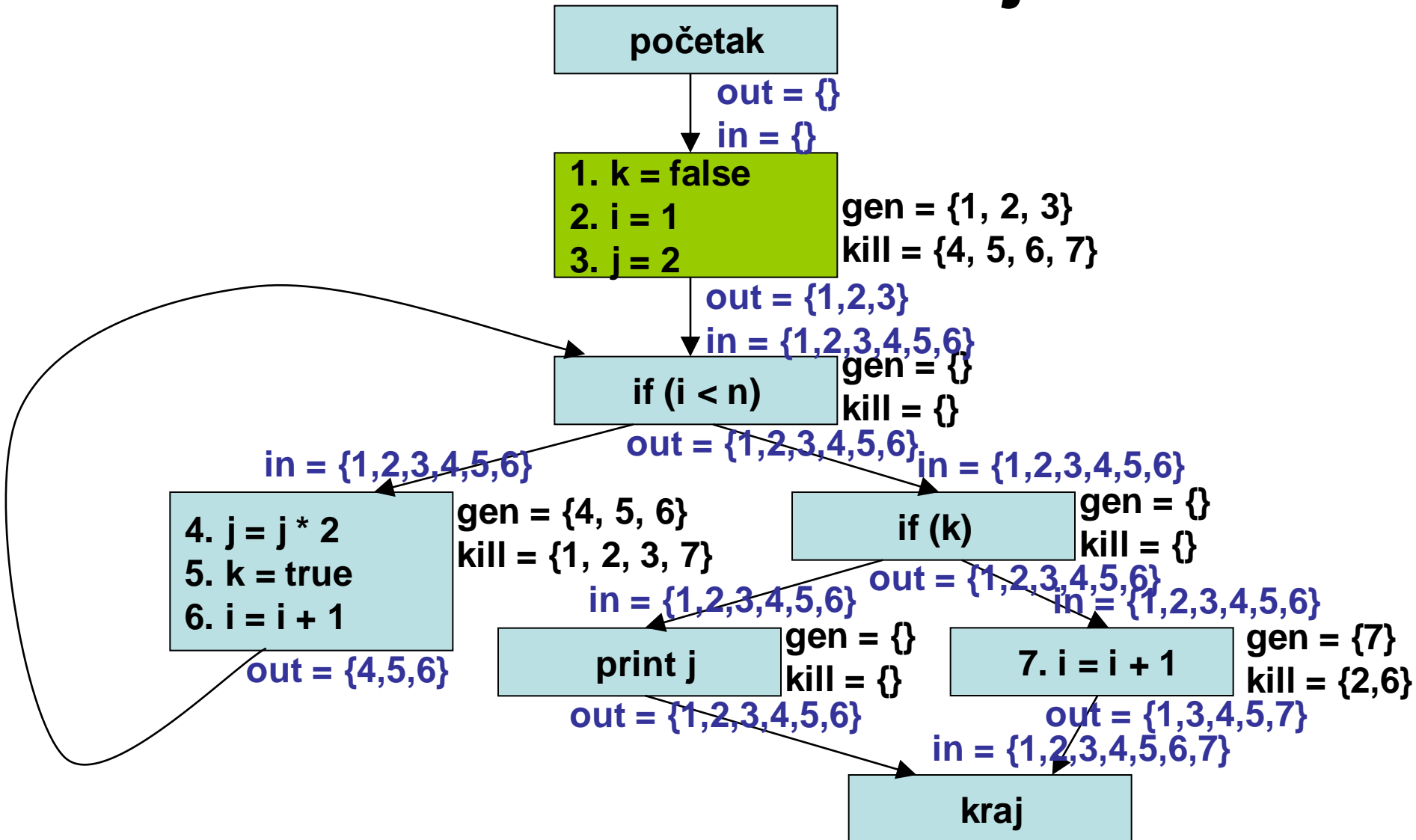




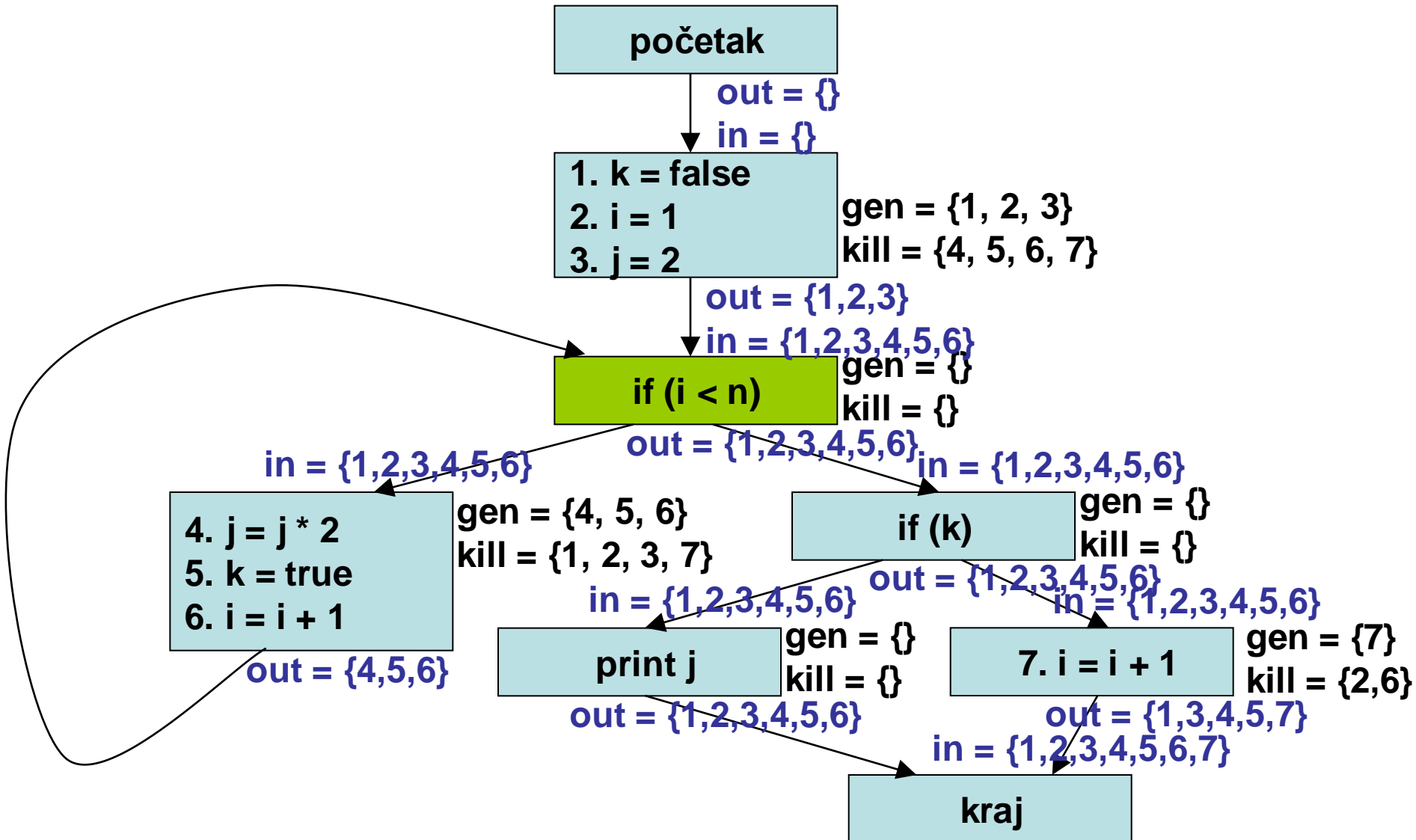
# Primer



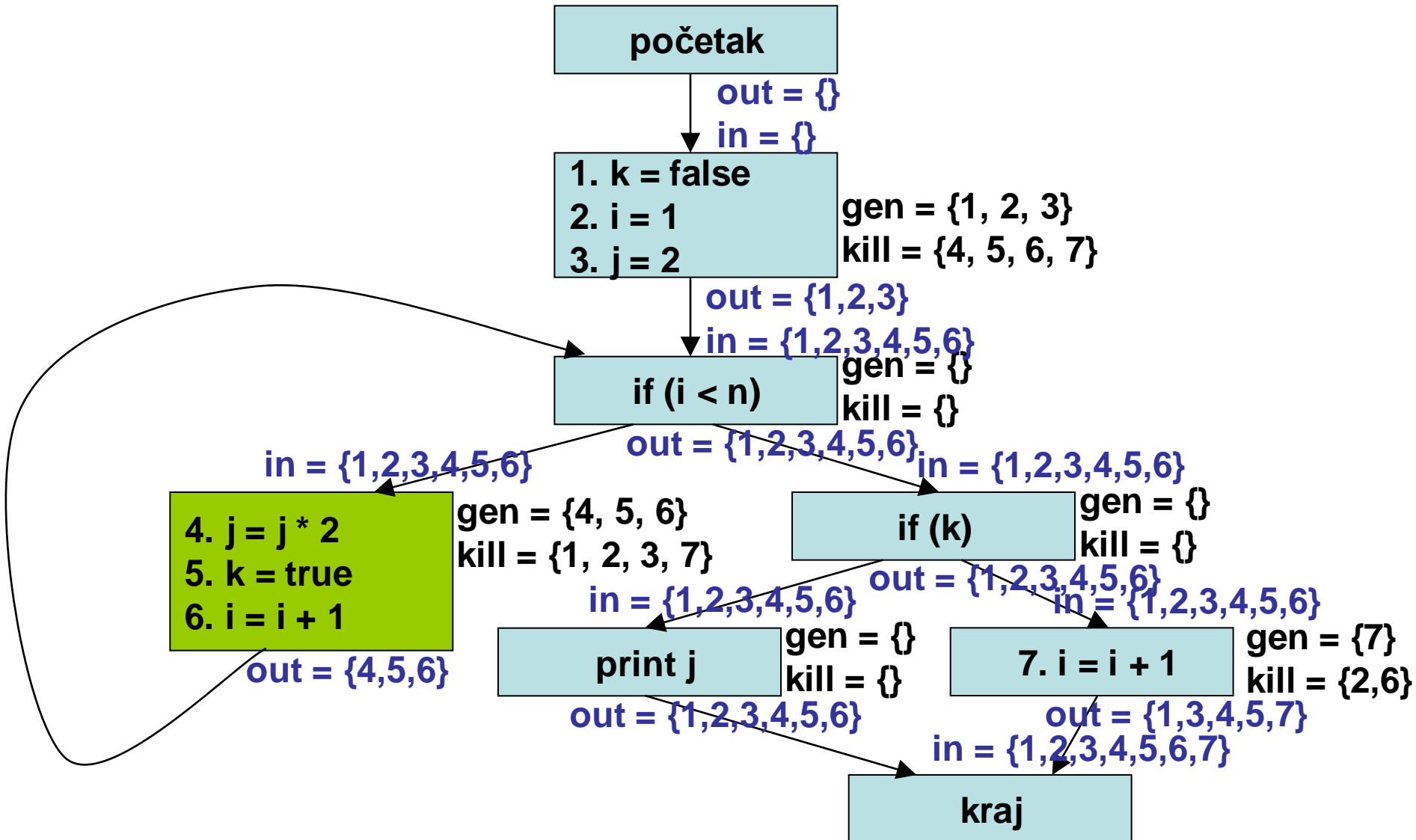
# Primer – 3. iteracija



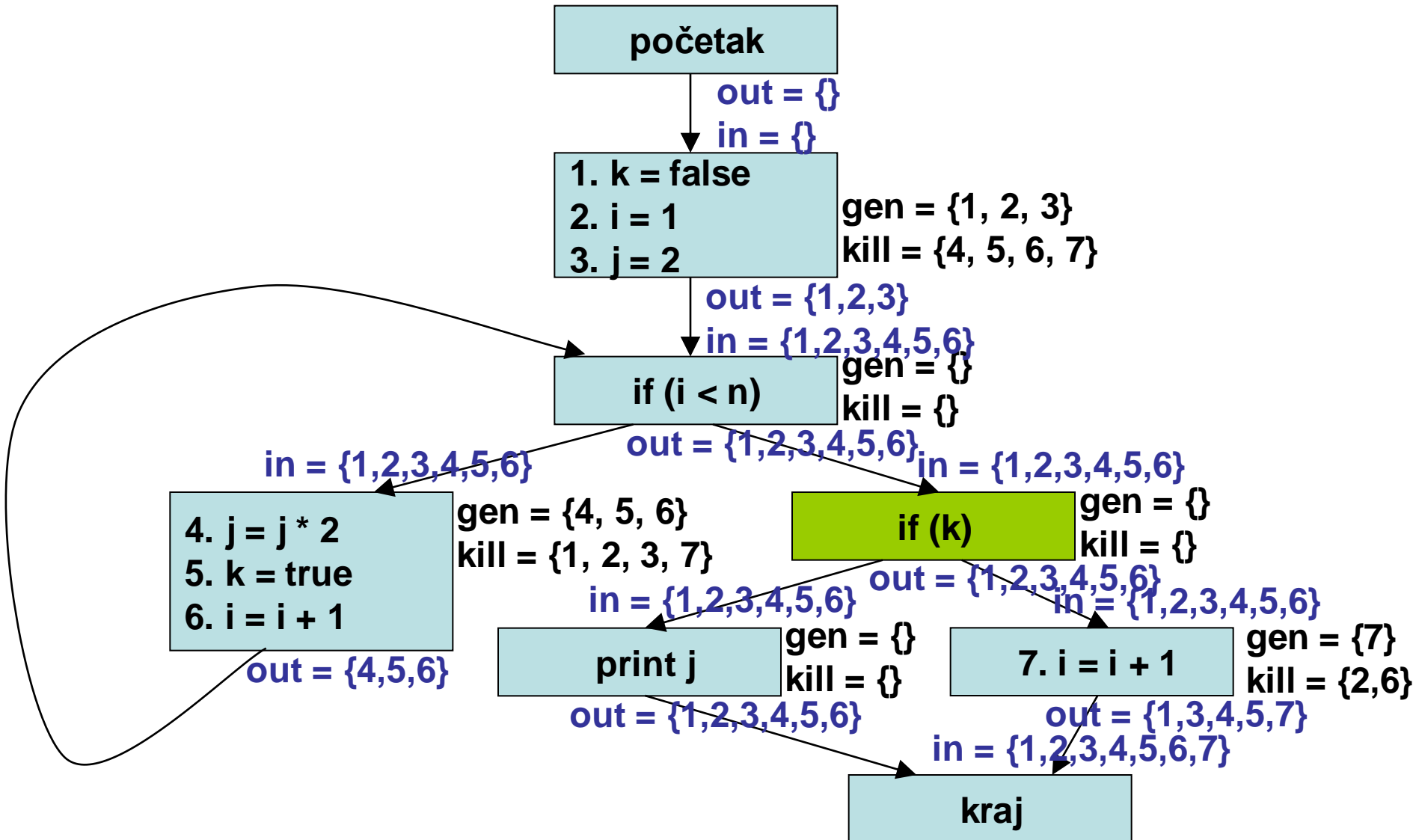
# Primer



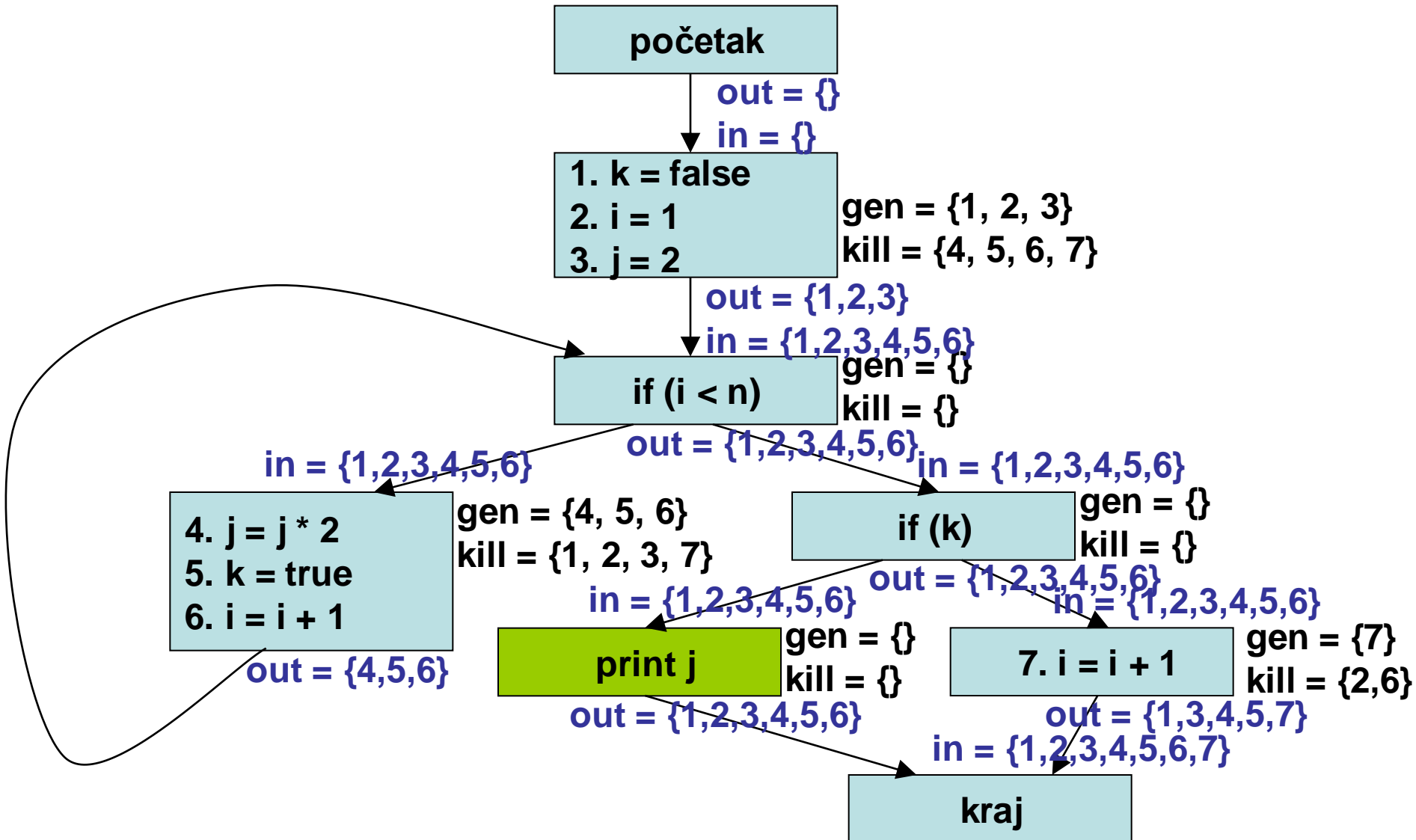
# Primer



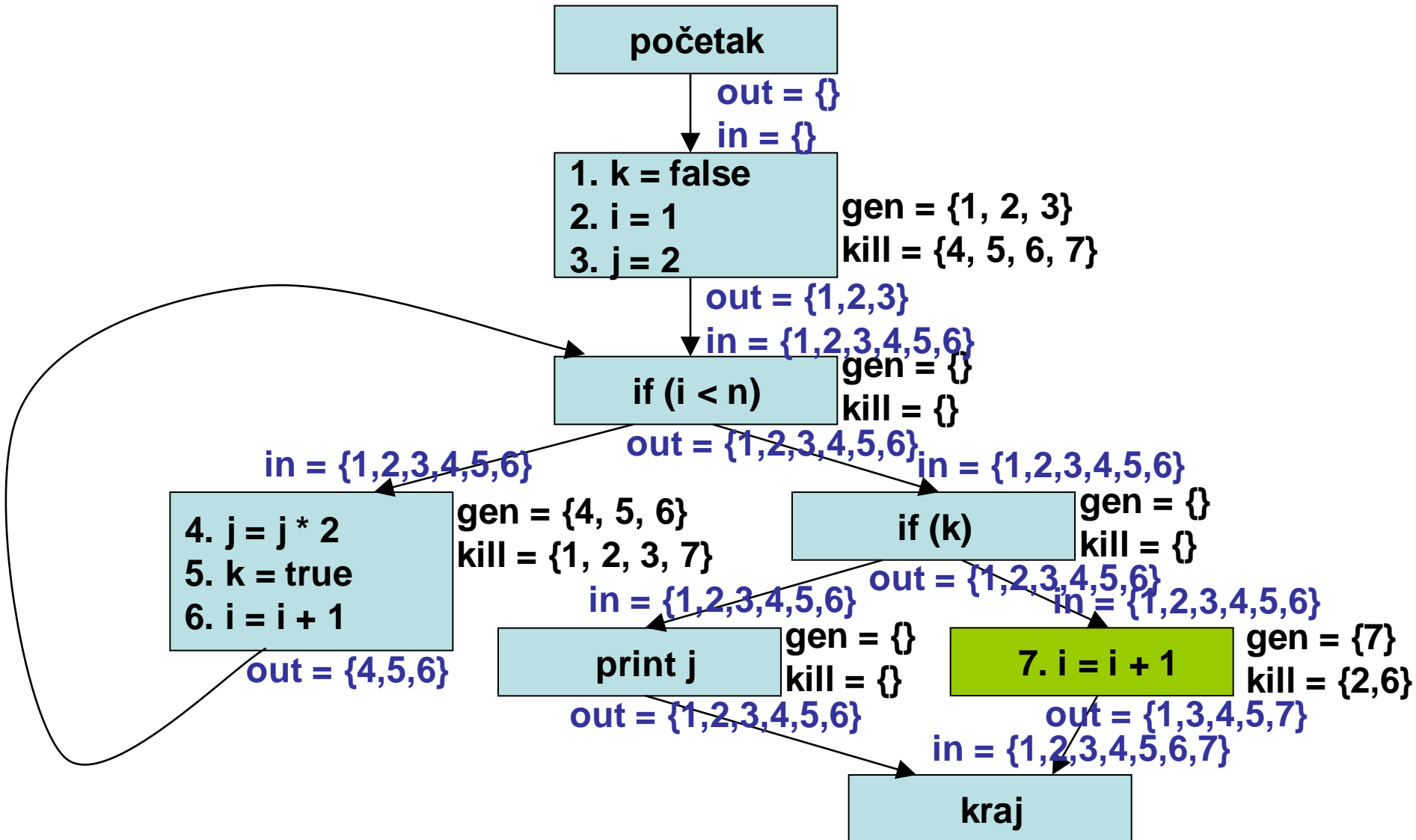
# Primer



# Primer

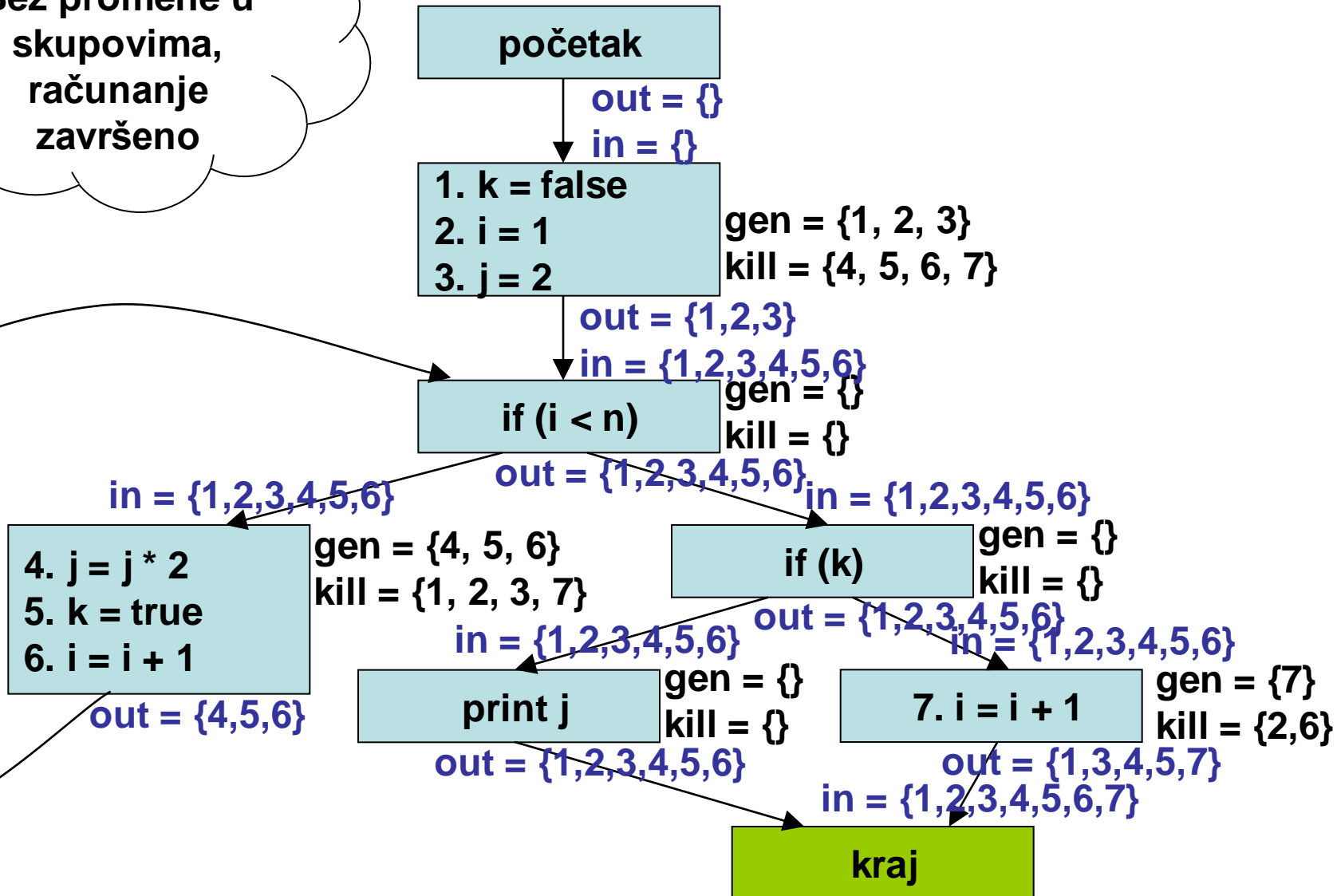


# Primer



# Primer

Bez promene u  
skupovima,  
računanje  
završeno

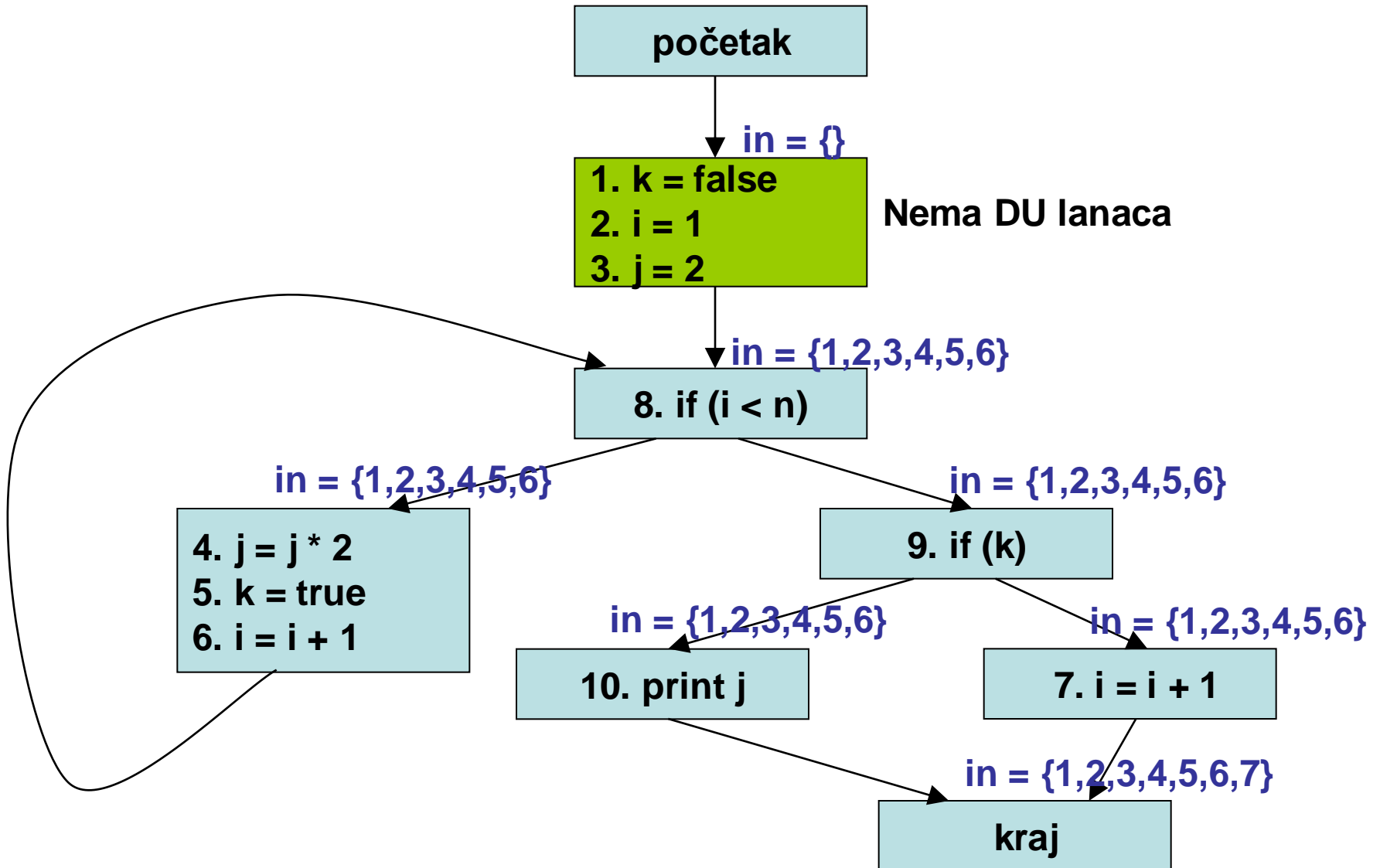




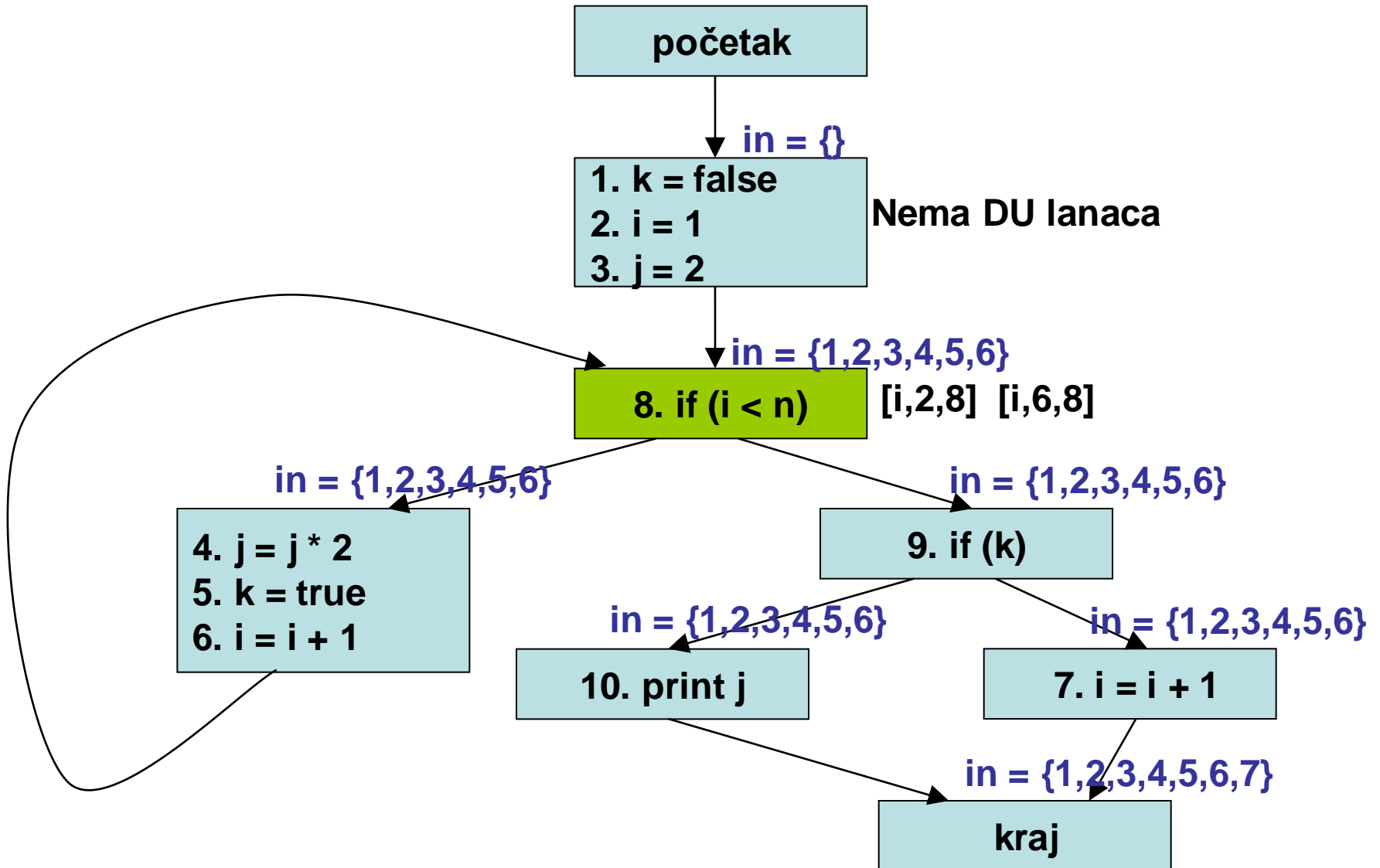
# Računanje DU lanaca

- U bloku  $S$ :
  - DU lanac je određen definicijom  $x$  iz  $in[S]$  i lokalnom upotrebom  $x$ 
    - Napomena: Lokalna definicija  $x$  koja prethodi upotrebi  $x$  “ubija” definicije  $x$  iz  $in$  skupa i ranije definicije  $x$  iz  $S$

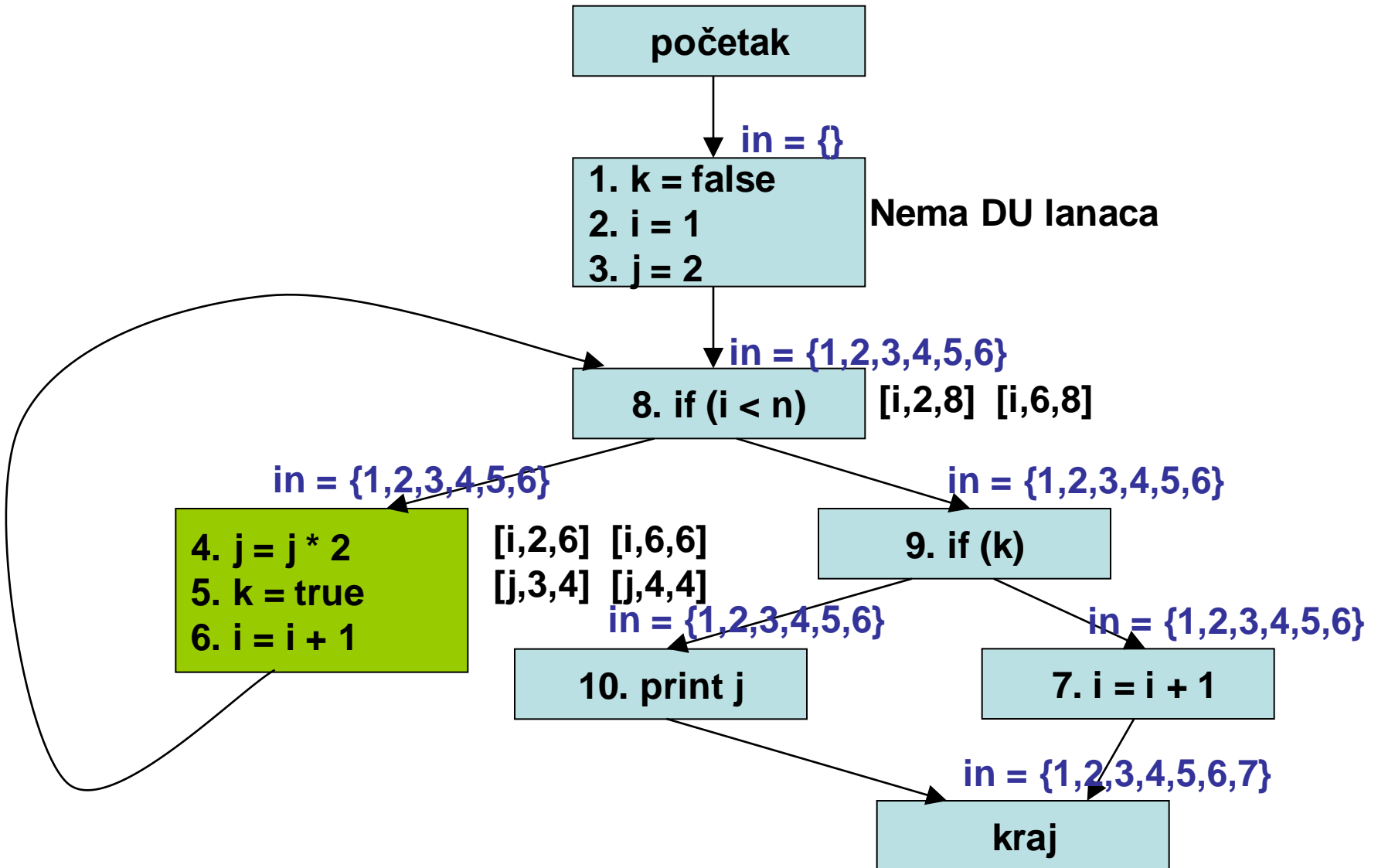
# Primer



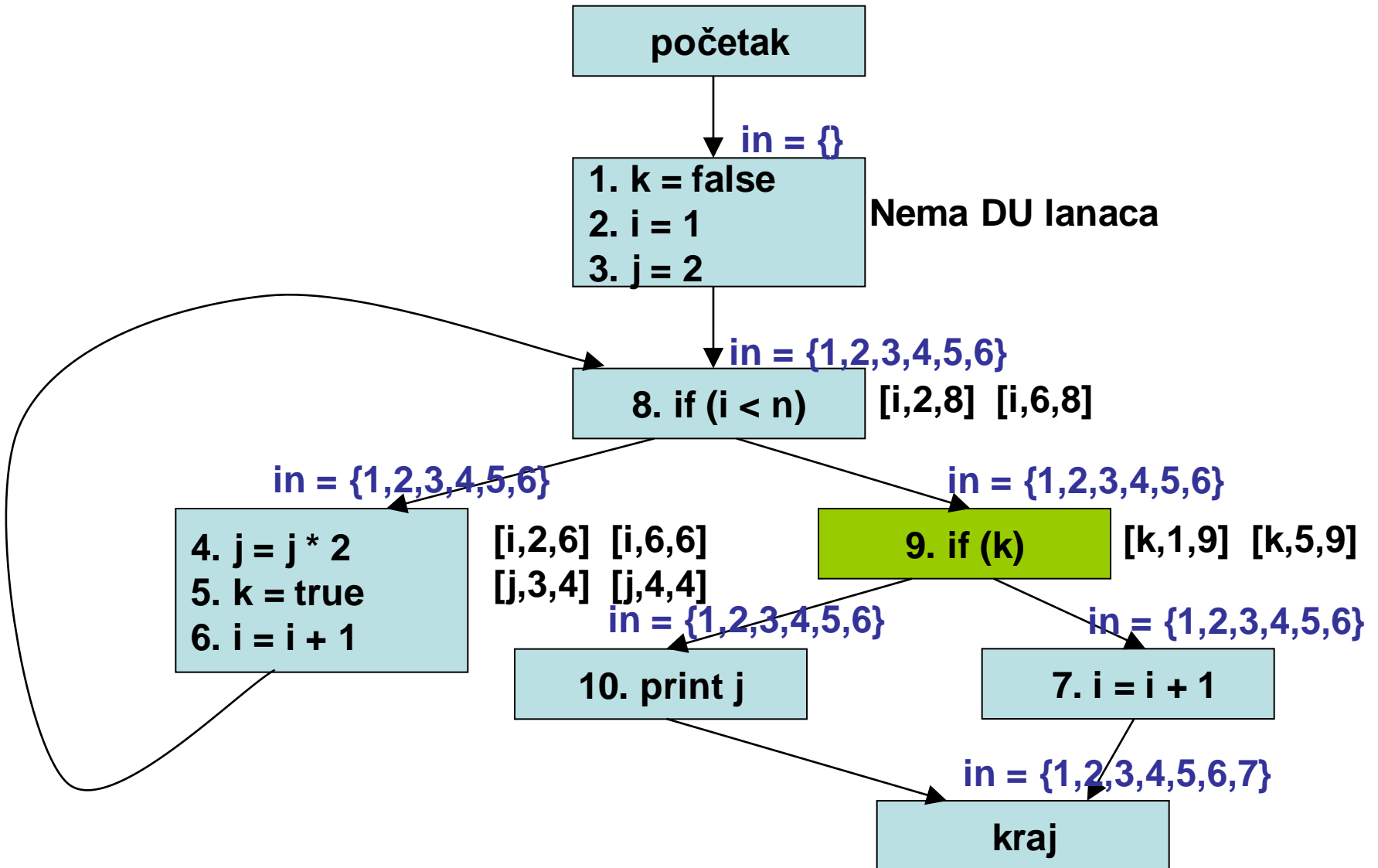
# Primer



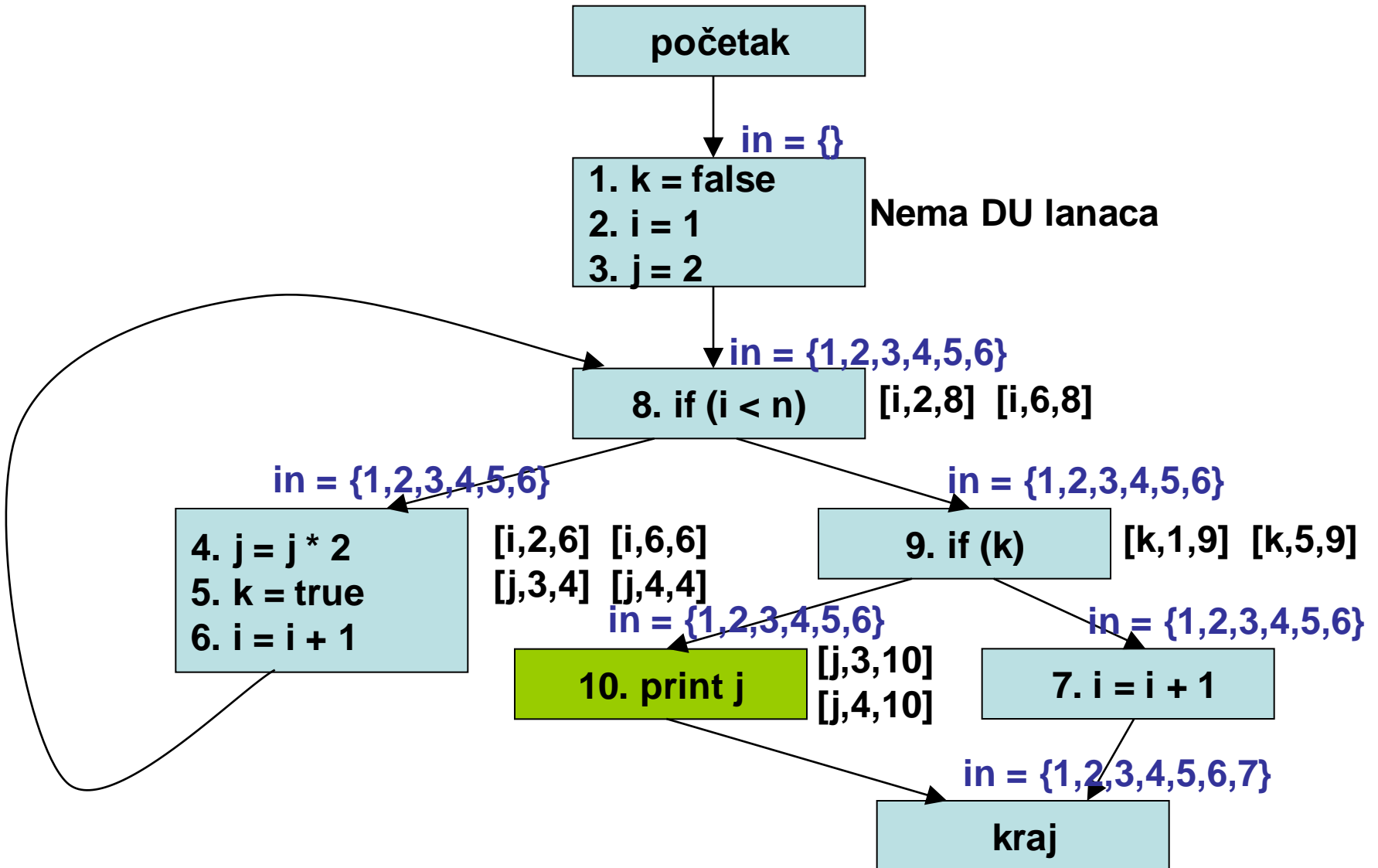
# Primer



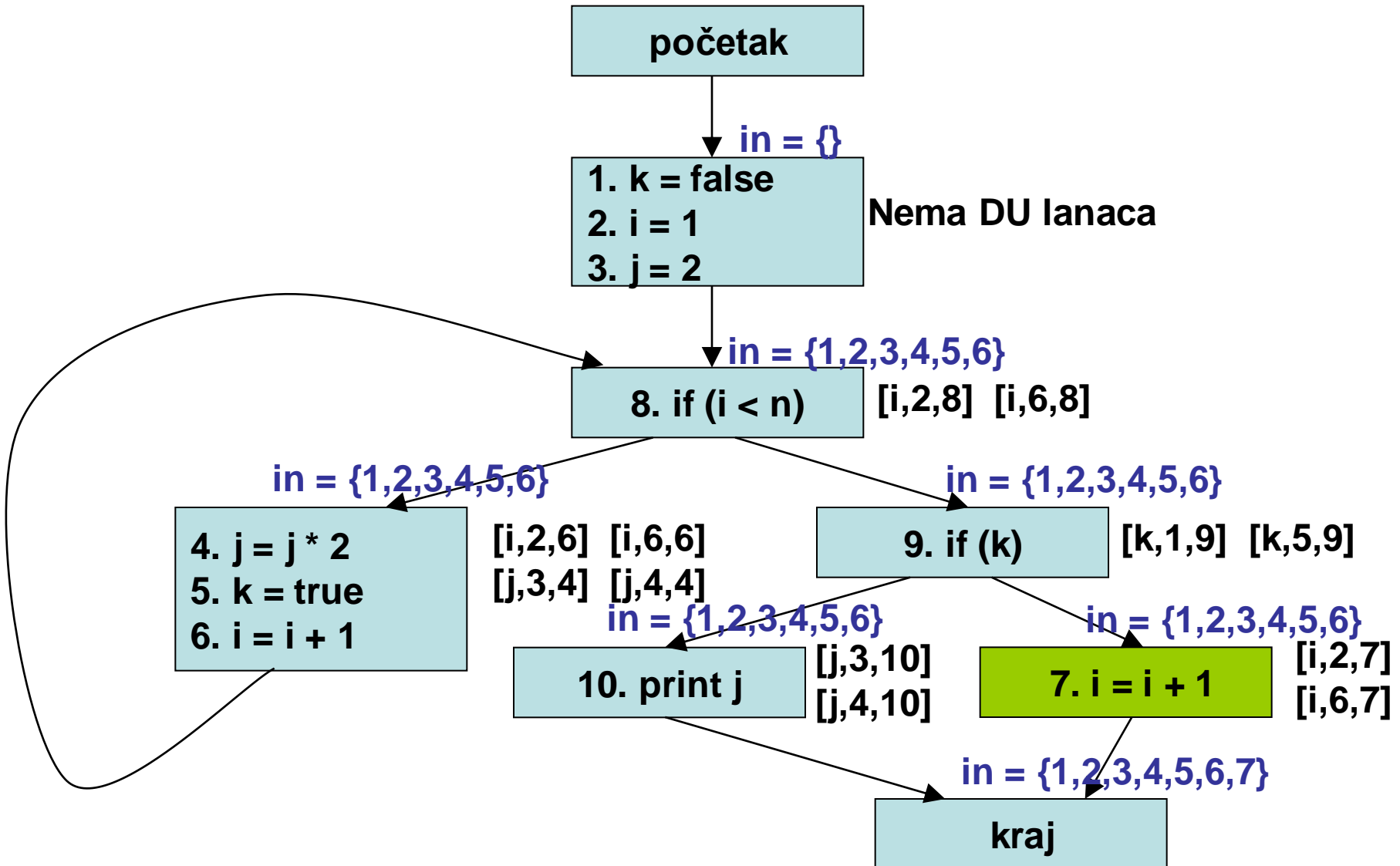
# Primer



# Primer



# Primer



# Ostale primene globalne analize toka podataka (kod kompajlera)

- Žive promenljive (Live variables)
  - Određivanje da li se promenljiva koristi na putanju od zadate tačke do izlaza
- Raspoloživi izrazi (Available expressions)
  - Određivanje koji izrazi su već izračunati u kojoj tački
- Uposleni izrazi (Very busy expressions)
  - Određivanje da li se izraz izračunava na svim putanjama od zadate tačke do izlaza



# Žive promenljive

- Promenljiva  $x$  je *živa* u tački  $p$  programa ako postoji putanja od  $p$  do izlaza po kojoj se vrednost  $x$  upotrebljava pre dodele nove vrednosti  $x$ -u.
- U suprotnom, promenljiva je *mrtva* u posmatranoj tački.
- Koristi se u :
  - Dodeli registara promenljivima
  - Eliminaciji “mrtvog koda”

# Raspoloživi izrazi

- Izraz  $x+y$  je *raspoloživ u tački  $p$*  ako svaka putanja od ulaza do  $p$  izračunava  $x+y$  i posle poslednjeg takvog izračunavanja pre dolaska u  $p$ , nema dodela promenljivama  $x$  i  $y$ .
- Koristi se u:
  - Globalnoj eliminaciji zajedničkih podizraza

# Uposleni izrazi

- Izraz  $e$  je uposlen u tački  $p$  ako se, bez obzira po kojoj putanji se ide iza  $p$ ,  $e$  izračunava pre nego što se bilo koji od njegovih operanada redefiniše.
- Koristi se u:
  - Code hoisting
    - Ako je  $e$  uposlen u tački  $p$ , možemo premestiti njegovo izračunavanje u tačku  $p$ .